

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
FEBRUARY 6

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT LARGO, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

"LAIKS" IS PUBLISHED SINCE 1949 // "LAIKS" IZNĀK NO 1949. GADA
Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December
Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770
POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740
E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXVII Nr. 5 (5750)

2016. gada 6. februāris – 12. februāris

Izsludināta pieteikšanās PBLA Kultūras fonda piešķirumiem

Nosaukti Lielās mūzikas balvas 2015 nominanti

Pasaules Brīvo latviešu apvienības Kultūras fonds (PBLA KF) izsludinājis pieteikšanos līdzekļu piešķirumiem 2016. gadā, kuŗu primārais mērķis ir atbalstīt ārpus Latvijas dzīvojošo tautiešu projektus kultūras, izglītības un jaunatnes darbības laukā. Līdzekļu pieprasījumu iesūtīšanas termiņš ir šī gada 1. marts.

“Kultūras fonda uzdevums kopš tā dibināšanas 1972. gadā ir bijis atbalstīt latviešu kultūras saglabāšanu un jaunradi, kā arī latvisko izglītību. Es apbrīnoju radošos projektus, kuŗi tiek iesniegti katru gadu, un tos apdāvinātos, spējīgos un čaklos māksliniekus, kuŗi tos iesniedz,” skaidro Juris Ķeniņš, kuŗš pagājušā gada rudenī tika apstiprināts PBLA Kultūras fonda priekšsēža amatā, pārņemot šī amata pienākumus no ilggadējās priekšsēdes Vijas Zuntakas-Bērziņas.

Visi projektu pieteikumi iesūtāmi elektroniski līdz šī gada 1. martam un tiks izskatīti konkursa kārtībā. Plašāka informācija par līdz šim atbalstītajiem projektiem un līdzekļu pieprasījumu veidlapas atrodamas PBLA mājas lapā Kultūras fonda sadaļā: <http://www.pbla.lv/kulturas-fonds/>.

Jāatgādina, ka PBLA Kultūras fonda piešķirumi ir iespējami, pateicoties PBLA dalīborganizāciju iemaksām un PBLA ikgadējai dotācijai Kultūras fonda atbalstam. „Pricējās, ka PBLA valde ir nolēmusi turpināt atbalstīt Kultūras fondu. Paralleli citiem svarīgiem darbiem atbalstot Latviju un latviešu tautu, PBLA turpina lielo un neatlaidīgo darbu latviskā izglītībā un latviešu kultūras saglabāšanā un veicināšanā,” norāda PBLA Kultūras fonda priekšsēdis, aicinot latviešu kultūras, izglītības un jaunatnes darbiniekus iesniegt savus pieteikumus izsludinātajā konkursā.

Latvijas vēstnieks pauž atbalstu ASV enerģijas eksportam

29. janvārī Vašingtonas Nacionālajā Preses klubā Latvijas vēstnieks ASV Andris Razāns kopā ar Čehijas, Chorvatijas, Lietuvas un Polijas kolēģām piedalījās diskusijā par ASV enerģijas resursu eksporta nozīmi Eiropas Savienības valstīm. Diskusijā bija pārstāvēti enerģētikas nozares specializēto plašsaziņas līdzekļu (mediju) žurnālisti un pētnieki.

A. Razāns informēja par Latvijas valdības un Saeimas soļiem dabasgāzes tirgus atvēršanā un Eiropas Savienības 3. Enerģētikas paketes ieviešanā, lai veicinātu integrēta gāzes tirgus izveidošanos reģionā. Vēstnieks norādīja, ka Eiropas Savienībai, investējot gāzes pārvades un uzglabāšanas infrastruktūrā, jāvadās no soli-

dāritātes principa un tirgus interešu ievērošanas. Vēstnieks uzteica ASV likumdevēju aktivitātes ASV energoresursu eksporta veicināšanā, tai skaitā arī lai

mazinātu licenciēšanas prasības uzņēmumiem, kas plāno sašķidrinātas dabasgāzes eksportēšanu.

Preses konferencē Kultūras ministrijā 27. janvārī tika nosaukti Lielās mūzikas balvas 2015 nominanti. Balvu pasniegšanas ceremonija notiks šā gada 1. martā Latvijas Nacionālajā operā Sarikojumu tiešraidē atspoguļos Latvijas Televīzijas 1. kanāls un Latvijas Radio 3 Klasika.

Lielā mūzikas balva (LMB) ir augstākais Latvijas valsts apbalvojums mūzikā. To rīko aģentūra Latvijas Koncerti sadarbībā ar Kultūras ministriju.

Preses konferencē arī informēja, ka portālā DELFI, kā ik gadu, norisināsies publikas simpatijas balsojums, kas sāksies 1. februārī plkst. 8.00 un noslēgsies 26. februārī plkst. 23.59. No vienas IP adreses 24 stundu laikā varēs nobalsot vienu reizi par jebkuru mākslinieku. Publikas simpatiju balvu portāls DELFI pasniegs Lielās mūzikas balvas ceremonijā Operas namā.

Tāpat arī svinīgajā ceremonijā tiks pasniegta LMB atbalstītāja Hennessy specialbalva profesionālas izaugsmes iespējām.

Lielā mūzikas balva šogad tiek rīkota 22. reizi. Tā nodibināta 1993. gadā pēc toreizējā kultūras

ministra Raimonda Paula iniciatīvas. Balvas augsto prestižu gan sabiedrībā, gan mūziķu aprindās nodrošina cienījamās žūrijas darbs. Janvāra sākumā žūrija izvirza nominantus, par kuŗiem paziņo īpašā Kultūras ministrijas preses konferencē, un tikai pirms paša balvas pasniegšanas sarikojuma notiek žūrijas balsojums par laureātiem.

Ik gadu tiek pasniegta Lielā mūzikas balva PAR MŪZA IEGULDĪJUMU, un šogad nolemts to piešķirt pianistam Ventim Zilbertam. Šogad nodibināta arī jauna balva – PAR LATVIJAS AKADĒMISKĀS MŪZIKAS POPULĀRIZĒŠANU PASAULĒ. To saņems komponiste DACE APERĀNE!

No sirds sveicam Laika autori Daci un novēlam arī turpmāk daudz radošas enerģijas un panākumu!

Nominantu vidū ir arī mītnes zemēs ļoti pazīstami un iemīļoti mūziķi, kā diriģents Andris Poga, operas solists Egils Siliņš, koncertmeistars Māris Skuja, pianisti Reinis Zariņš un Juris Zvikovs, komponists Rihards Dubra u.c.

Piedalīsimies simpatiju balsojumā, skat. www.delfi.lv/

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolāros: 1 gadam US \$ 149.00;
6 mēn. US \$ 83.00; 3 mēn. US \$ 50.00.Redakcija Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.
Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.usRedaktore: Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.usPar REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.
Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.
Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.Administratore ASV: Rasma Adams
114 4th Ave NW, Largo, FL33770
Tālr.: 727 953 6313, fakss: 727 286 8543
e-pasts: rasma@laiks.usKandas ziņas: Mārtiņš Štauers
104-3000 Notre Dame Street, Lachine, QC, H8S 2H1
Tālr.: 514-639-8722, e-pasts: stauvers@yahoo.ca,Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolāros.
Sēru sludinājumus un adresu maiņas sūtiet pēc adreses
50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740
e-pasts: LaiksDSR@aol.com**LAIKS**50 Sternberger Ave Unit 5,
Long Branch, NJ 07740
laiksdsr@aol.com

Lūdzu, maksāt ASV dolāros uz "Laiks" Inc. vārda

Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
www.laiks.us!"LAIKA" abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 50.00
6 mēnešiem.....ASV \$ 83.00
1 gadam.....ASV \$ 149.00Floridas iedzīvotāju ievēribai! Lūdzu pievienojiet 7% Floridas
nodokli par laikraksta abonēšanu!Gada abonenti saņems bez maksas:
• četrus JAUNO LAIKS pielikumus;Laiks pa gaisa pastu Amerikā
Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00
Laiks pa gaisa pastu Latvijā
Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00
Laiks pa gaisa pastu Kanadā
Gadā ASV \$260.00.....6 mēneši \$140.00
Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs
Gadā ASV \$330.00.....6 mēneši \$175.00JAUNO LAIKS abonements četras avīzes
Gadā.....ASV \$20.00
Kanadā gadā.....ASV \$23.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Ar šo nosūtu Jums

US \$ _____ par _____ mēn./ _____ gadu

Ja abonementu nevēlaties atjaunot, lūdzu, norādiet iemeslu

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

Vai Tu jau pasūtīnāji Laiku 2016. gadam?

Paldies, ka pasūtīnāji – jo ikkatrs abonements

ir izšķirošs Laika nākotnei.

Lūdzu, pajautā saviem draugiem un radiem,

vai viņi jau pasūtīnājuši Laiku!Un pasaki viņiem, ka *Laika* turpmākā iznākšana ir atkarīga no
katra mūsu abonementa, citādi mēs paliksim bez savas avīzes.
Jūsu ērtībām skat. Abonēšanas kuponu šīs lapas kreisajā malā.

Vēl varat iegādāties skaistos

*Laika Mākslas kalendārus – 2016.*Rakstiet – rasma@laiks.us

LASĪTĀJU BALSIS

Grāmatas mūsu kaŗavīriem... Labi zināt

Ārzemēs ilgi dzīvojošie tautieši
nereti lauz galvas, ko darīt ar
latviešu grāmatām, kuŗu īpaš-
nieki aizgājuši aizsaulē jeb no
labas literatūras jāatvadās citu
iemeslu dēļ. Latviešu bibliotēkām
pasaulē nav agrāko dienu izde-
vumu trūkuma – sevišķi bijušo
trimdas apgādu darbu.Daugavas Vanagu Centrālās
valdes priekšsēdis Andrejs Mež-
malis 2015. gada Pasaules Brīvo
Latviešu apvienības sēdē Rīgāpārsteidza klātesošos ar lietde-
rīgu ieteikumu: Latviešu grāma-
tas ir vēlamas Latvijas armijas
kaŗavīru bibliotēkās! A. Mežmalis
tās pazīst un jau palīdzējis tur
nogādāt mūsu literārās vērtības.
Kā Latvijas Nacionālo bruņoto
spēku mājaslapā lasāms: "Kaŗa-
vīriem ir iespēja mācīties un
studēt gan militārajās, gan civi-
lajās mācību iestādēs, tādā veidā
ceļot savu kvalifikāciju un piln-
veidojot sevi. www.mil.lv <<http://www.mil.lv>>"Ne tikai kaŗavīra profesionālās
izglītības labad!
Grāmatu sūtījumus adresēt lūdz:
Daugavas Vanagi Latvijā
Andrejs Mežmalis
Slokas iela 122
Rīga, LV-1067
LatviaUz saiņa atzīmēt, ka saturs ir
"humānā palīdzība – lūdzu, pie-
vest klāt" (lai neapliktu ar no-
dokļiem un atvieglotu saņem-
šanu).Nacionālo bruņoto spēku or-
ķestris, virsnieki, kaŗavīri, jaun-
sargi, skauti, gaidas, studenti,
korporācijas u.c. trešdien, 28. ok-
tobrī, ieskandināja Latvijas simt-
gades pirmo svinīgo sarīkojumu,
godinot Brāļu kapu 100. pastā-
vēšanas gadadienu.AIJA EBDENE,
Latv. Kopība Vācijā
DV Ministeres kopa

Ticība nākotnei

Ceļojums pa Austriju noveda
mūs mazā pilsētiņā Alpu kalnu
pakājē. Tā bija smagi cietusi
Pirmā un Otrā pasaules kaŗa
laikā. Tūlīt pēc Pirmā pasaules
kaŗa šīs apkārtnes austrieši nolē-
ma uzcelt muzeju kaŗā kritušo
kaŗavīru un iedzīvotāju piemi-
ņai. Šai ēkā bija arī informācija
par Austrijas vēsturi un austriešu
dzīves veidu.Kad Hitlers trīsdesmitajos ga-
dos veidoja Lielvāciju, tad aus-
triešu nacionālisms tika ignorēts,
daži muzeja priekšmeti iznīci-
nāti un vēsturiskā celtnē atstāta
likteņa varā. Pēc Otrā pasaules
kaŗa vietējie iedzīvotāji nolēma
uzcelt jaunu muzeja ēku, kuŗā
tiktu attēlota un plānota Austrijas
nākotne. Vēsturisko muzeju ar
jauno celtni savieno koka tiltiņš.
Zem tā ir akmentiņu un ziedu
sakārtojums kā dāvana no visiem
Austrijas novadiem. Ieejot jau-
najā muzeja ēkā visus sveic jau-
navas Marijas statuļa. Šai celtnē
tiek rīkoti semināri par notiku-
miem Austrijas kultūrā un saim-
nieciskajā dzīvē.Jāapbrīno šī novada austriešu
vienotība, griba un vēlēšanās
sasniegt iecerētos mērķus, lai nā-
košām paaudzēm būtu informā-
cija par Austrijas vēsturi un ticī-
ba valsts nākotnei.

RASMA DINBERGA

RigaVen Travel Inc.

JAUNA TŪRE!

Braucam uz Portugāli
no 3. aprīļa līdz 13. aprīlim.Zvaniet – INESE ZAKIS
Tālr.: 727-623-4666, e-pasts: rigaven@aol.com
6051A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715

Lasītāju vēstules

Piekritu Arija Vilemsona (*Laiks*
Nr. 3 – 23./29. janv.) ierosinā-
jumam ievērot "vienpadsmito
bausli" par svešvārdu latvisko-
šanu. Ceru, ka valodnieki dos
mums oficiālu atļauju to darīt.AINA KĀLNS-VĪTIŅŠ
Plainfield, IL

Rainis un Aspazija citās valodās

VIKTORS HAUSMANIS

Raiņa un Aspazijas gads nu jau palicis vakardienā, aizritējis ar darbošanos, kopā nāksanu, konferencēm un daudziem referātiem, kuŗos bieži vien atskanēja jauni atklājumi, ziņas un ierosinājumi, un gada beigās jau parādījās pirmie taustāmie rezultāti – klajā nāca Literatūras, folkloras un mākslas institūta zinātnieku rakstu krājums "Rainim – 150" ar kopīgu moto: "Un rīts būs jāsaņem, lai kāds tas nāks", tā pamatā likti Raiņa 150. dzimšanas dienai veltītajā konferencē nolasīto referātu teksti, ko ievada tās atklāšanas sanāksmē Vairas

Viķes-Freibergas un Vitas Matīsas teiktās vērienīgās uzrunas, kas lika vēlreiz iedomāties par Raiņa personības un daiļrades vērienīgumu. Daudzveidīga un daudzkrāsaina bija šī konference, un tālab arī tādā krāsu bagātībā iznācis arī tiko minētais rakstu krājums, kuŗā uz Raini varam palūkoties kā latviešu nacionālās un kultūras identitātes veidotāju, uz Raini varam paskatīties kā dramatiķi, dzejnieku, žurnālistu, kultūras darbinieku un arī valstsvīru, un, protams, tajā ieraugāma arī Raiņa, precīzāk sakot, viņa lugu saskarsme ar teātra mākslu,

tāpat aplūkota Raiņa darbu attiecības ar pasaules kultūru. Var droši sacīt, ka vienā grāmatā tik daudzpusīgs skatījums uz Raiņa daiļradi un darbību līdz šim nav bijis, konferences vizuālo veidolu un organizēšanas pamatgrožus droši savās rokās turēja Raiņa pētniece Gundega Grīnuma, bet Rainim veltītā rakstu krājuma tapšanā krietni daudz paveica Ingūna Daukste-Silasproģe.

Pagājušā gada pēdējā nedēļā tikko minētajam krājumam nostājās blakus gan krietni plānāka grāmata, kam likts virsraksts "Latvijas Zinātņu akadēmijas Vēstis", taču tajā apvienotas un publicētas runas par Raiņa un Aspazijas darbību un daiļradi, kas tika nolasītas Letonikas sestajā kongresā. Ja mana institūta rakstu krājums veltīts tikai Rainim, tad – gan Letonikas kongress, gan arī Liepājas un Daugavpils universitāšu konferences bija veltītas abiem jubilāriem – Rainim un Aspazijai. Šāda tematika būs arī gaidāmajos rakstu krājumos, kuŗi itin drīz cits pēc cita nonāksot mūsu rokās. Abu izcilo dzejnieku un dramatiķu simt piecdesmito gadadienu sagaidījām, nosvinējām ar

daudziem referātiem un grāmatu izdevumiem. Nākamās jubilejas sagaidīs jau citas paaudzes. Cerēsim!

Prieks arī par to, ka Raiņa un Aspazijas zīmīgajā dzimšanas dienas gadā viņu personību atklāsmē piedalījušies arī cittautu zinātnieki. Rainim veltītā konferencē Berlīnē, kur man gan nebija lemts piedalīties, tomēr manās rokās nonāca lugas "Zelta zirgs" tulkojums vācu valodā, ko izdevis apgāds ISE//SEE Oldenburgā, šo lugu 20. gadsimta 20. gados pārtulkoja Rainis pats, tā iznāca Rīgā 1922. gadā A. Gulbja apgādā. Jaunajā "Zelta zirga" vācu izdevumā ievietots arī samērā plašs literatūras zinātnieces Lonijas Wuss-Mundeciemas apcerējums par Raiņa daiļradi. Līdz vācu lasītājiem nonāks grāmata, kas atgādina, ka „letiņiem” arī bijis izcils dzejnieks un dramaturgs – Rainis.

Manās rokās nonāca vēl viena vācu valodā publicēta grāmata, kas veltīta Raiņa dzīvesbiedrei Aspazijai, tiesa gan, viņas dzīves pašam sākuma periodam, kad viņa bērnību vadīja Zaļenieku pagasta "Daukšās". Grāmata tā arī saucas – "Daukšas laika griežos" – "Zeitreisen von und nach

Slavas dziesmas Andrim Nelsonam

Pēc ASV preses materiāliem sagatavojsi Helēna Ērgle

Aizvadītā sezona Bostonas simfoniskajam orķestrim (BSO) latviešu diriģenta Andra Nelsona vadībā ir bijusi ļoti veiksmīga. Kritiķi slavē maestro Nelsona apbrīnojamo spēju izcelt interesantas nianšes jau tik daudzas reizes dzirdētos klasiķu darbos. Andra Nelsona vadībā orķestris atskaņojis G. Mālera,

diriģentu no pusvārda. To, iespējams, jutuši arī skatītāji, jo šī sezona, kuŗā orķestra vadītājs bijis Andris Nelsons bijusi finansāli veiksmīga. Savu sezonu Nelsons iesācis ar koncertu, kuŗā piedalījās arī viņa dzīvesbiedre Kristīne Opolais, turklāt viņa nav vienīgā latviešu māksliniece, kuŗas talantu, būdams

koncertiem iepriecinājis klausītājus Londonā, Zolburgā un citur. Bostonas prese nereti min Marisa Jansona vārdu, pieminot viņu par svarīgāko Andra Nelsona skolotāju un talanta atraisītāju. Ar savu radošo darbību Andris Nelsons ir izpelnījies Bostonas mūzikālo aprindu cieņu. Kaut arī viņš ir gados

L. van Bēthovena un daudzu citu klasiķu darbus, taču īpaši spoži tika atdzīvinātas D. Šostakoviča simfonijas. Šostakoviča darbus BSO ieskaņojis arī diskā. Andri Nelsonu slavē par viņa izcilo sadarbību ar orķestri, jo, šķiet, ka orķestranti saprot

BSO diriģenta posteni, izcēlis Andris Nelsons. Koncertos ar panākumiem piedalījies latviešu vijolniece Baiba Skride, pirmatskaņoti komponista Ērika Ešenvalda darbi. Sezonas laikā orķestris pabijis vairākās Eiropas pilsētās; ar spožiem

jauns diriģents, viņa līgums ticis pagarināts līdz 2022. gadam. Cerams, ka mūsu tautieša, talantīgā un iedvesmojošā diriģenta karjera turpināsies vēl ilgi, un viņam arvien izdosies pārsteigt publiku ar jaunu skatu uz klasisko mūziku un tikpat labu sapratni ar orķestri.

Latvijas Banka Aspazijas un Raiņa jubilejas gadā izdevusi dižgariem veltītu 5EUR sudraba monētu

Monētas autores – mākslinieces Arta Ozola-Jaunarāja – grafiskais dizains un Ligita Franckeviča – plastiskais veidojums

Daukšas". Tās autors un izdevējs ir Doktors Peters Pauls, kas dzīvo Šveicē, Bāzeles pilsētā, bet kuŗa senči 1889. gadā uz ilgu laiku kļuva par "Daukšu" māju īpašniekiem. "Daukšu" tālākais liktenis bija raibs un krācains, taču grāmata par Aspazijas bērnības vietu un Zaļeniekiem vācu valodā ir vērtīga ar ziņām un fotouzņēmumiem.

Īpašu uzmanību noteikti pelna pēc Gundegas Grīnumas un Vitas Matīsas ierosmes ta-

pušais Raiņa atmiņu grāmatas "Kastaņola" tulkojums vācu, itāļu, franču un angļu valodā. Šis atmiņu stāstījums par tālo trimdas zemi Kastaņolu radās 1927. gadā, pēc Raiņa vēleizējas cemošanās savā kādreizējā pātvēruma zemē. Mūsdienās Lugaņu un Kastaņolu apciemo daudzi pasaules apceļotāji, un ir tik labi, ka viņi tagad varēs izlasīt par Raiņa dzīves vietām un dienas gaitām tālajā Šveices pilsētā. Jaunā izdevuma sākumā

Raiņa un Aspazijas mūzeja direktors Antonio Žili publicējis nelielu ievadu. Pateicoties šīs grāmatas kuratorēm Gundegai Grīnumai un Vitai Matīšai, kā arī izdevējam Pjētro Montorfani, nu šī daudzveidīgā grāmata uzsākusi dzīves ceļu. Vita Matīsa uzrakstījusi teicamu, saturīgu ievadrakstu par Kastaņolu, kas kļuvusi par Raiņa un Latvijas simbolu.

Eiropai mūsu Rainis varbūt kļūs vismaz par kādu mazumiņu tuvāks.

ATKAL JĀŅI PIE LIELĀ KURZEMES LĪČA

GUNTARS GEDULIS

Laikā no 18. līdz 28. jūnijam Trinidadā un Tobago notiks 18. latviešu salidojums. Viegliatcerēties, šogad visi skaitļi beidzas ar astoņnieku! Jauni, ne tik jauni, un visi pa vidu ir laipni aicināti iepazīties ar salām un izsekot kurzemnieku pēdām, it īpaši Tobago, ar ko mums ir izveidojusies kopēja vēsture, sākot ar 17. gs., kad Kurzemes un Zemgales her-

Holandes un Francijas drausmīgās jūras kaujas līči pie pašreizējās galvaspilsētas Skārborovas 1677. gadā, kad abas puses sevi izsita no ierindas, Kurzemes kuģi varēja atkal netraucēti turpināt ceļojumus. Lai arī pēc Jēkaba nāves kuģi nāca arvien retāk un beidzot vispār – nemaz, 1693. gadā garāmbraucošs dāņu kuģis tomēr liecina par patstāvīgu kurzem-

un ceļotāji. 1957. gadā ieradās profesors Edgars Andersons un veica savus pirmos pētījumus. Sekoja vairākas viņa vadītas ekspedīcijas, kad ar vietējo vēsturnieku un zinātnieku klātbūtni atklāja ne tikai kurzemnieku, bet arī citu tautību, arī seno indiāņu – karību un aravaku – apmetnes. 1974. gadā prof. Andersons noorganizēja salas pirmo latviešu salidojumu,

zemnieku gaitām, apmeklējot vietas, kur tie agrāk apmetušies un dzīvojuši. Ir arī paredzēta pelde līči, kuŗu pirmo sasniedza kurzemnieku kuģi, un jūras brauciens gar salas ziemeļu jeb kurzemnieku piekrasti. Pa salidojuma laiku būs arī iespēja iepazīties ar vietējiem iedzīvotājiem kārtējā salas ekumēniskā dievkalpojumā, mūzejos u.c. iestādēs, kā arī iepa-

cerams, ka no Latvijas varēs piedalīties divas kultūras vienības un ar savu klātbūtni īstenot jaunu kurzemnieku ierašanās dienas programmu Tobago Asamblejai, arī lai novadītu Jāņu vakaru, kur ielūdz piedalīties arī salas iedzīvotājus. Viņu klātbūtne arī ir ļoti nozīmīga salidojuma sākotnējā posmā Portovspeinā, Trinidadā, kur līdzās ekskursijām notiek arī

Lielais Kurzemes līcis no kraujas, kur agrāk atradās Kurzemnieku cietoksnis. Kurzemnieki dzīvoja ap līci

Tobago krāšņā daba

cogs Jēkabs 1639. gadā (varbūt arī 1634.?) nosūtīja uz salu pirmos, skaitā 212 kurzemniekus – droši vien, Kurzemes zemniekus – ceļojumā, kas tolaik varēja ilgt pat sešus mēnešus. Gadu gaitā radās sāncensība ar holandiešiem, angļiem un citiem, kam visiem

nieku koloniju salā. Par kolonistu likteni nav liecību, bet ir domājams, ka vismaz kādi tur ir palikuši un ar gadiem sajaukušies ar citām tautībām, tā veidojot daļu no Tobago daudz kultūru pagātnes, ko šodien atzīmē Tobago Asambleja (vietējais parla-

līdz 1987. gadam novadīdams septiņus, no 1976. gada iesaistot arī mani, lai es vadītu kultūras programmu. 1978. gadā atklāja Kurzemes pieminēkli, kas atrodas virs senā Jēkaba forta paliekām pie Lielā Kurzemes līča, turpat kur apkārtnē 17. gs. dzīvoja lat-

zistot kultūras ansambļu dalībniekus. Salā tagad ir ierīkots īpašs Kurzemes līča vēstures mūzejs, kur pārsvarā ir eksponāti par kurzemniekiem. Pa salidojuma laiku būs arī iespēja peldēties kopā ar krāsainām zivīm Bukūrifā, sauloties slavenajā Pidžen-

intervijas, uzstāšanās televīzijā un, ļoti bieži, valsts prezidenta apmeklējums. Latvijas Goda konsuls Antonijs Hosangs cer ielūgt diplomātisko korpusu uz latviešu koncertu. Iepriekšējā salidojumā toreiz jaunievēlētais valsts prezidents Antonijs Karmona iepazī-

Brauciet uz Tobago salu! (plīvo Kurzemes krabja karogs)

bija mērķis valdīt pār šo skaisto zaļo tropu salu. (Karību jūrā atrodas arī smilšaini akmeņainas un sausas salas.) Bet pār visu Tobago plīvoja Kurzemes hercogistes sarkanbaltais un uzkrītošais, spilgti sarkanais melnā krabja karogs, droši vien radies šīs salas iespaidā, jo šādi krabji Latvijā nedzīvo. (Latvijas filmās kādreiz redzam nepareizi darinātus karogus ar vēžiem, turklāt ar galvu uz augšu.) Zviedriem iebrūkot Kurzemē 1658. gadā, hercogs nonāca ieslodzījumā, kuģi pārtrauca savas gaitas, un 1659. gadā cietoksnis Jēkabpili jeb Jākobusstatē, un līdz ar to visa sala, nonāca holandiešu pārvaldījumā. Pēc

ments), organizējot Tobago kultūras mantojuma festivālu, kas savā programmā iekļauj arī kurzemnieku ierašanās dienu – “*Courlander Landing Day*”. Gadu plūsmā Tobago pārņēma angļi, un 1889. gada 1. janvārī to savienoja ar Trinidadu kopējā kolonijā, lai gan kaimiņu salai bija pavisam cita vēsture. Neatkarību kolonija ieguva 1962. gadā.

1935. gadā salu apmeklēja drosmīgie latviešu jūrnīki Plēsums ar Ozoliņu, kas šķērsoja okeanu 9,7m garā laivā “Laima”. Salenieki viņiem sarīkoja spožu uzņemšanu. Pēc Otrā pasaules kara, sākot ar 1950. gadu, salā sāka ierasties latviešu zinātnieki

Kurzemnieki pie baznīcas Kūrlandē/Blekrokā pēc dievkalpojuma

viēši, cīnīdamies pret indiāņu uzbrukumiem, kādreiz apdraudādošo floru un faunu, nepazīstāmām slimībām un smago tropu tveici. Turpat 1659. gadā arī izcēlās dumpis pret hercoga valdību. Un pie šī lielā līča šogad atkal svinēsīm Jāņus.

Salidojuma laikā izsekosim kur-

pointa plūdmalē, apmeklēt Robinsona Krūzo alu (autors Daniels Defo droši vien vielu savam romānam un ņēmis no hercoga Jēkaba pasūtītā Tobago apraksta vadoņa), paredzēta botāniskā dārza un Skārborovas apskate, arī ceļojums uz attālo Šarlotvilli caur pirmo rezervātu pasaulē. Ir

nās personīgi ar katru salidojuma dalībnieku un dzīvoja līdzī stāstījuma par kurzemnieku gaitām Tobago salā. Tuvāka informācija par salidojumu, arī pietiekamās veidlapa, ir saņemama no salidojuma vadītāja, rakstot uz adresi guntars.gedulis@gmail.com.

Hamburgā godina Latvijas Universitātes platina mecenātu Kurtu Hāgenu

TOMS RĒKIS, Kurta Hāgena stipendiāts

Ši gada 24. janvārī Hamburgā, Ējendorfas kapsētā, notika Latvijas Universitātes platina mecenāta Kurta Hāgena simtgadei veltīts piemiņas brīdis. Sarīkojumā piedalījās Latvijas vēstniece Vācijā Elita Kuzma, archibīskaps emeritus Elmārs Ernsts Rozītis, Latviešu biedrības Hamburgā priekšsēdis Dr. Andris Zemītis, Latvijas Universitātes fonda pārstāvi un stipendiāti, kā arī Hamburgas latvieši. Piemiņas brīdi Kurta Hāgena stipendiāti iepazīstināja klātesošos ar mecenāta dzīves gājumu, notika svētbriādis, un Kurta Hāgena kapa vietā tika atklāta mecenātam veltīta piemiņas plāksne. Ar mūzikālu sniegumu piemiņas brīdi papildināja Hamburgā dzīvojošā latviešu kolektīva Zaiga Vilde.

Raksta autors Toms Rēķis stāsta Kurta Hāgena dzīves gaitu // FOTO: Laila Kundziņa

DĀSNS NOVĒLĒJUMS

Kurts Hāgens bijis neparasts vientuļnieks, kas mūža nogalē novēlēja visus savus iekrājumus aptuveni 2,4 mlj. eiro apmērā Latvijas Universitātei, lai tās talantīgākajiem studentiem būtu iespēja gūt pieredzi Vācijas augstskolās. No viņa ziedotā kapitāla peļņas procentiem un dividendēm tiek izmaksāta Kurta Hāgena stipendija, kas ir paredzēta viena semestra studijām kādā no Vācijas augstskolām.

Latvijas vēstniece Vācijā Elita Kuzma savā uzrunā piemiņas sarīkojumā uzsvēra mecenāta Hāgena lielo ieguldījumu abu valstu sadarbības stiprināšanā, norādot, cik svarīga ir dotā iespēja studentiem papildināt zināšanas un gūt pieredzi Vācijas izglītības iestādēs. Piemiņas brīdi Dr. Zemītis nolasīja Latvijas Goda konsules Vācijā – senatores h.c. Dr. Sabīnes Zommerkampas-Homanes atmiņas par tikšanos ar mecenātu Hāgenu viņa mūža nogalē, kad tika sastādīts testaments. Zommerkampas-Homanes kundze stāsta, ka nu jau gandrīz pirms 17 gadiem viņa saņēmusi tālruna zvanu no kāda vīra, kurš teicis, ka steidzamā kārtā grib novēlēt savus naudas līdzekļus Latvijas studentiem. Tikšanās reizē vecā vīra pieticīgais izskats neliecīnājis, ka viņam būtu lieli līdzekļi, un tomēr ticams šķitis viņa stāstītais. Zommerkampas-Homanes kundze darīja daudz, lai palīdzētu īstenot Kurta Hāgena ieceri.

Līdz šim stipendiju ir saņēmuši jau 4 Latvijas Universitātes studen-

ti – Kintija Auziņa un Olga Senkāne no LU Vēstures un filozofijas fakultātes, Elina Didrihsone no LU Bioloģijas fakultātes un Toms Rēķis no LU Ķīmijas fakultātes. Par stipendijas īpašo nozīmību runā tās saņēmēji. Filozofijas doktora studiju programmas studente Olga Senkāne stāsta: "Baltijas senākās augstskolas – Greifsvaldes Universitātes Filozofijas fakultātei ir sena vēsture un tradīcijas. Esmu vairākas reizes tur stažējusies kā literatūrzinātniece. Universitātei ir brīnišķīga bibliotēka, kur esmu iecerējusi pavadīt lielāko daļu sava laika, apzinot sekundāro literatūru par F. Kafkas un H. Heses filozofiskā žanra darbiem, kā arī teorētiskus pētījumus par diskursīvās (jēdzieniskās) un tēlainās domāšanas attiecībām filozofiska skatījuma vai pat sistēmas atklāsmē." Olga atzīst, ka finansiālais nodrošinājums ļauj veselu semestri nedomāt par citiem darbiem un pieņākumiem, bet pilnībā koncentrēties promocijas darba rakstīšanai.

Stipendiāts Toms Rēķis stāsta: "Pateicoties LU fondam un Kurta Hāgena stipendijai, varu daļu sava doktora darba pētījumu veikt Magdeburgā, Maksa Planka institūtā, kas ir viena no, ja ne pati prestižākā zinātniskā institūcija Vācijā. Pētnieciskais darbs saistīts ar optiski aktīvu zaļu vielu cietfāžu izpēti un to īpatnībām. Abi profesori, kuŗu vadībā darbojos, šajā ķīmijas apakšnozarē ir vieni no labākajiem pasaulē. Iegūtā pieredze ļaus paplašināt Fizikālās ķīmijas katedras pētniecības grupas kompetences sfēras, un pavadītais laiks

Latviešu biedrības Hamburgā priekšsēdis Andris Zemīte // FOTO: Jānis Zvejnieks

Piemiņas sarīkojuma dalībnieki pie Kurta Hāgena kapa // FOTO: Jānis Zvejnieks

Vācijā dos iespēju attīstīt turpmāku starptautisku sadarbību."

NEPARASTA VIENTUĻNIEKA DZĪVESSTĀSTS

Dāsnā mecenāta dzīvesstāsts gan ir noslēpumu apvīts, un līdz šim skaidri izdevies izsekot Hāgena gaitām tikai Latvijas periodā – līdz pagājušā gadsimta trīsdesmito gadu vidum. Kurts Hāgens dzimis 1916. gada 24. janvārī baltvāciešu – luterāņu ģimenē, kurā jau auga 4 gadus vecs dēls Rūdolfs. Ģimenes saknes rodama Kurzemē – Liepājā un Aizputē, kur vecāki – Antonija Vera Hāgena (dzimusi Lekme) un Kārlis Hāgens pavadīja jaunības gadus. Kurta bērnība līdz 9 gadu vecumam pagāja Liepājā, līdz ģimene pārcēlās uz Rīgu. Tēvs nodarbojās ar tirdzniecību, māte bija mājsaimniece. Ģimene dzīvoja Pārdaugavā, Kalnciema ielā. 1925. gadā Hāgeni pārcēlās uz dzīvokli centrā – Dzirnauvu ielā. Skolas gaitas K. Hāgens uzsāka Rīgas pilsētas 11. vācu pamatskolā, tur pabeidza piecas klases, taču sesto – pamatskolas pēdējo klasi – absolvēja Rīgas pilsētas 13. vācu pamatskolā ordinators Blumentāla klasē. Īpaši Kurtam padevās dabas zinības, tāpēc 1930. gada jūnijā viņš tika uzņemts Rīgas pilsētas Vācu ģimnazijas 1.a zēnu da-

baszinību klasē. K. Hāgens iestājās arī ģimnazijā, mācījās ordinators Mittelštedta dabaszinību klasē. Ģimnazijas laikā Kurtu interesēja sports – viņš bija iestājies Rīgas 1. velosipēdistu biedrības tenisa sektorā, tāpat papildus apguva arī angļu valodu. 1932. gada vasarā viņš saņēma ārzemju pasi ceļojumam, kad, domājams, arī aizsākās K. Hāgena kontakti ar Vāciju.

Šķietami bezrūpīgā un ģimeneskā pusaudža dzīve stipri izmainījās 20. gs. 30. gados. No ģimenes Dzirnauvu ielas dzīvokļa jau 1932. gadā aizgāja divdesmit gadus vecais brālis Rūdolfs. Viņš apprecējās ar lietuvieti Staņislavu Gintilis un pārcēlās uz dzīvokli Mūrnieku ielā. 1935. gadā izšķīrās Kurta vecāki, un janvāra beigās viņš ar māti pārcēlās uz dzīvokli Antonijas ielā, kur nodzīvoja tikai pāris mēnešus un vēlāk kopā ar māti apmetās Valdemāra ielā. Te brīžiem skrupulozi uzrakstītais mecenāta dzīves gājums kļūst noslēpumu un neatbildētu jautājumu pilns. Zināms, ka drīz vien pusaudzis Kurts ar māti Antoniju Veru Hāgenu pameta Latviju un devās trimdā uz Vāciju. No 1936. gada maija līdz 1937. gada augustam studējis Berlīnē, pēc tam 1937. un 1938. gadā Vīnē, kur Tēlotājmākslas akadēmijā it kā ieguvis diplomu aktier-

spēlē. Iespējams, darbojies Vīnes Burgteātrī un Vīnes kamerteātrī, strādājis arī žurnālista arodā. Mūža nogalē dzīvojis Hamburgā. Kurts Hāgens miris 2000. gada 18. decembrī, ģimenes un tuvu draugu viņam nav bijis.

TRĪS SAUJAS LATVIJAS SMILŠU

Tā kā mecenāts tika apglabāts bez svinīgas izvadīšanas ceremonijas, notikušajā piemiņas brīdī archibīskaps emeritus Rozītis iekļāva arī apbedīšanas rituālu. Ar trīs sauļām Latvijas smilšu uz kapa, un, vienojoties kopīgā Svētajā lūgšanā, beidzas mecenātam Kurtam Hāgenam veltītais piemiņas brīdis. Pelēkajā un mazliet drēgnajā atkušņa dienā sveces izstaroja īpašu gaišumu. Pie kapa plāksnes gulstošie sarkanbaltsarkanie ziedi kļuši atgādināja par tik mīlo dzimteni. Akmeņi iekaltais lai nes vēstījumu nākamajam paaudzēm!

Cilvēka mūžs ir par īsu, lai īstenotu tālejošus, sabiedrības nepātrauktu garīgu attīstību sekmējošus mērķus. Latvijas Universitātes mecenātam Kurtam Hāgenam ir izdevies pārvarēt laika un telpas robežas. Viņa sapņus un ieceres divu tautu kultūru mijiedarbībā piepilda nākamās paaudzes, patiesā cieņā un apbrīnā godinot šī neparastā cilvēka vārdu.

Latvijas Universitātes Platina mecenāta
Kurta Hāgena
piemiņas brīdis

PAUL GOBLE

Staunton, January 31 – Over the last five years, something remarkable but often unremarked has been happening in the Baltic states: thousands of Russians, faced with oppression in their homeland, have fled to Estonia, Latvia and Lithuania where they are not only making a home but working to transform the political situation in Russia itself.

One Russian who passed through Riga suggests that as a result the Latvian capital has become “an intellectual Hong Kong” for Russia much as Hong Kong has for China in recent years and as Riga itself did for the Soviet Union in the 1920s and 1930s.

Aleksandr Genis says that “the fact that Riga is becoming one of the centers of free Russian culture is an extraordinarily interesting development ... one can imagine that similar processes will happen across the near abroad.” Others agree: Artemy Troitsky, a Russian music critic now living in Tallinn, predicts “a mass exodus” of the Russian opposition to these countries.

Troitsky even goes so far as to say that “the center of gravity of [Russian] opposition activity is gradually shifting from Russia to foreign countries” and that this

process may give birth to “something like ‘a government in exile,’” a description that recalls some of the views of Russian émigrés before World War II.

“It is very doubtful,” Kristina Khudenko and Vitaly Khlapkovsky write for the Delfi new portal, that any such “government in exile” will appear “on Baltic soil.” But they point out that “Russians are becoming ever more numerous” in Estonia, Latvia and Lithuania and say “this is not simply ‘Jūrmala dacha owners’ or those who have bought an apartment to gain a residence permit in the Shengen zone”.

In contrast to most media discussions of the phenomenon of Russian flight, the two journalists provide statistical information from each to back up their arguments, thus highlighting a trend that undercuts Moscow propaganda about the Baltic countries and shows that Russians oppressed at home increasingly view these three NATO and EU countries as safe havens.

In Estonia, 7731 Russian citizens live on the basis of a temporary residence permit. (Those with permanent residence permits are mostly ethnic Russians who have been in Estonia since the times of the Soviet occupa-

tion. Since 2013, 3474 Russians have received temporary residence permits there, and 5319 have extended theirs.

Troitsky is perhaps “the most notable Russian ‘émigré’” in Estonia, the Delfi journalists say. But there are many others: Filipp Bakhtin the former editor of the Russian version of “Esquire,” Filipp Dzyadko, the former editor of “Bolshoy gorod,” actresses Chulpan Khamatova, Viktoriya Tolstoganova, and Alisa Khasanova, actor Yevgeny Stychkin, director Boris Khlebnikov “and many others” from the world of art and the media.

Just under a year ago, ecologist Yevgeny Chirikov who became famous for his defense of the Khimki forest, fled to Tallinn to escape persecution in Russia. Blogger Maksim Yefimov who got in trouble at home for criticizing the Russian Orthodox Church has had political refugee status in Estonia since 2012.

And the list of Russians who have decided to make Estonia their home goes on and on, Khudenko and Khlapkovsky say, with many of them simply seeking to live their lives without fear and others to promote change in the Russian Federation.

Latvia, the Delfi journalists point out, is the Baltic country where this

influx has been the most dramatic. In 2009, there were only 3351 Russians with temporary residence status there; now there are 13,362. This growth happened because of a Latvian law that gives such status to those who purchase property in the republic.

The growth in the number of Russians settling in Latvia has slowed since 2014 because Latvian legislators have tightened the rules for offering residence permits. “The reason,” the two journalists say, “involves concerns that the newly arriving Russians will become part of ‘a fifth column.’”

What is ironic about that, they say, is that “a large part of ‘the new Russians’ moved to the Baltic precisely for that reason: many of them have been listed as being part of ‘the fifth column’ in their motherland.”

The list of Russian media figures, artists, actors and intellectuals who have settled in Latvia is even larger than it is in Estonia or Lithuania. Many of them continue to issue Internet publications directed at Russians in the Russian Federation. Others are simply prominent intellectuals who do their own work, and many divide their time between Latvia and Russia.

Those who have resettled in

Latvia overwhelmingly say that they identify with their new country and would either defend it or flee if Moscow sought to extend the boundaries of Putin’s “Russian world” to include Latvia.

Two cases are currently attracting a great deal of attention: After the murder of Boris Nemtsov, Kseniya Sobchak said that she was considering the possibility of emigrating to Latvia although she has not yet done so. And Dmitry Kuzmin, a Russian LGBT activist, who now lives in Riga because “Russian culture needs bases beyond the country’s borders.”

And in Lithuania, some 4260 Russians sought temporary residence in 2015. (During the same year, 5441 citizens of Ukraine and 3844 citizens of Belarus did the same.). Forty-two Russian citizens have sought refugee status, with nine having obtained it, and five have been offered additional legal defense.

“In a certain sense,” the Delfi journalists say, Lithuania “has become a Mecca for the Russian opposition,” with many activists and journalists who were oppressed after the 2011-2012 protests choosing to live in that Baltic country. Many are operating their own companies, especially in IT, and generally promoting the development of Lithuania.

Russians, Fleeing Oppression, Now Making Baltic Countries Their Home

VIESTURS ZARIŅŠ

Pirmā latviešu avīze Kanādā – *Kanadeetis* – iznāca Vinipegā 1913. g. uz gadu. *Kanadieša* izdevējs Jānis Smits bija piecgadnieks un atstāja Latviju, bēgot no cara 1905. gada revolūcijas soda ekspedīcijām. Viņš nebija sociālists, bet kurzemnieks un tur skolotājs, kuŗš iestājās pret vācu baroniem un krievu virskungiem. Pēc vairākiem gadiem ar ģimeni viņš nokļuva Vinipegā un tur izdeva *Kanadieti* ar nolūku pulcināt un saturēt latviešus, kuŗi bija izkļūduši šajā kontinentā, īpaši Kanādā, un tiem sniegt ziņas un padomu par dzīvi šeit.

Pašķirstot *Kanadieša* lappuses, ir ziņas no latviešu kolonijām – gan lielām, gan mazām – Kanadas plašumos, kā arī kaimiņvalstī ASV. No Manitobas provinces parādās *Winnipeg*, *Lac Du Bonnet*, *Bird River* un *Sifton*, no Albertas – *Isle Lake*, *Lobley*, *Lethbridge*, *Gainford*, *Stavely*, *Edmonton*, *Entwistle*, *Sundre*, *Peace River* un *Sawbridge*, un Britu Kolumbijas – *Victoria*, *Slocan City* un *Nootka* – Vanuveras salā. Ir arī ziņas no Ontario provinces *Port Arthur*, *Blind River* un atkārtoti no *Matheson*, kuŗa atrodas uz austrumiem no *Timmins* un šodien ir vairāk nekā septiņas stundas tieši uz ziemeļiem no Toronto.

Matheson tuvumā veclatviešu sētu pēc Otrā pasaules kara

iepirka trimdinieks Andrejs Jaunzemis. No *Kanadieša* publicētām ziņām un Jaunzemja trīs meitām, Ainu Pavloviču, Māru Kūlnieci un Mirdzu Jaunzemi,

provincē, tad Toronto un Montrealā. Toronto viņš iepazīs ar veclatviešiem, kuŗi viņu tālāk iepazīstināja ar *Matheson* apkārtnes latviešiem. Jaunzemis

Karlis Šulcs. Pirmiem latviešu iebraucējiem bija vientuļi. Raģons nebija pārāk apdzīvots. Viņi bija sveša vidē un neprata valodu. Bet drīz ieradās citi – Purnis,

manis bija piecgadnieki.

Purnis un Ozoliņa ģimenes saimniekoja Mazliet uz dienvidiem no *Matheson*, *Dambrowitz* uz ziemeļiem, uz austrumiem bija Vismanis, Runģis, Ziemeļis un Andersons, bet *Anthony* apkārtnē uz rietumiem Gāze, Zulis un Vilfs. Pašā *Matheson* strādāja Bērziņš.

Kanadieti ir atferēts Nikolāja un Annas Ozoliņa ģimenes stāsts un viņu garais ceļš uz Ontario ziemeļiem. Oriģināli viņu mājas bija Krustpils novadā, bet, meklējot sev zemi un laimi, tie pārcēlās uz Jeņisejas gubernu Sibīrijā. Tur viņi nodzīvoja sešus gadus. Ziemas bija garas un aukstas, bet vasaras īsas ar nemitīgiem mušu mākoņiem. Viņi uzgāja brošūru, kur latvietis un Brazīlijas valdības zemes aģents Jānis Gūtmanis sludināja Brazīliju kā paradīzi ar vieglu dzīvi un veselīgu, patīkamu klimatu. Viņi tam noticēja un 1909. gadā devās uz Novo Odesu Brazīlijā, kur jau nesen bija iebraukušas apmēram 40 latviešu ģimenes. Bet viņi bija viluši, un tur dzīvot bija kā karstā pirtī. Pēc trim gadiem viņi pārcēlās uz Kanadas Ontario provinces ziemeļiem. Ozoliņiem bija pieci bērni un lidzi arī laikam vienam vecāki Andrejs un Anna, kuŗi tad jau bija krietni gados.

(Turpināts 7. lpp.)

Arī Ziemeļontario bija veclatviešu sētas!

Matheson apkārtnes veclatvieši ziemas svinībās // FOTO: Māra Kūlniece

kuŗas dzīvo Toronto apkārtnē un kuŗām vēl aizvien pieder šī sēta, bija iespēja vismaz daļēji atklāt *Matheson* veclatviešu kolonijas vēsturi.

Andrejs Jaunzemis pirmo reizi iecerēja Kanādā jau 1928. gadā 30 gadu vecumā. Viņš tur pavadīja piecus gadus, vispirms strādājot *Neudorf*, *Saskatchewan*

aizbrauca viņus apciemot 1930. gadā.

Matheson un *Anthony* ciemos, dažus kilometrus uz rietumiem, viņš iepazīs ar 10-12 latviešu ģimenēm. Pirmie laikam bija Runģis un Ozoliņi, kuŗi ieradās 1912. un 1913. gadā, no Brazīlijas. Kolonijā tad jau arī klāt bija strādnieki Roberts Vilfs un

Vismanis (*Wisman*), Gāze, Zulis, *Dambrowitz*, Bērziņš, Ziemeļis (*Zeemel*) un Andersons, ģimenes vai neprecēti puīši. Tad varēja kopā svinēt gadskārtas un jubilejas. Starp veclatviešiem bija gan tie, kuŗi bēga no Latvijas pēc 1905. gada revolūcijas, gan laimes meklētāji. Iespējams, ka Teodors Purnis un Karlis Vis-

Arī Ziemeļontario bija veclatviešu sētas!

VIESTURS ZARIŅŠ

(Turpināts no 6. lpp.)

Andrejs Runģis iebrauca Brazīlijā 1906. gadā un tur izsauca sievu Līzi ar bērniem. Viņi Brazīliju pameta un ieceļoja *Matheson*. Liekas, Vismanis ar sievu Karolīni un dēliem arī ieradās no Brazīlijas ap 1913. gadu. Toties mazliet pirms tam – 1910. gadā – sešas citas ģimenes no Latvijas arī pameta Brazīliju un devās uz Manitobas provinci Kanadā. Liekas, vismaz daži pazina *Matheson*

tieši, kur *Timmings* pilsēta atrodas šodien. Tas deva stimulu izstūmt dzelzceļu līdz *Cochrane* un *Timmings* raktuvēm un pilsētām. Dzelzceļš arī ļāva veclatviešiem tur nokļūt. Toties šodienas vienpadsmitais ceļš no Toronto uz *North Bay* rajonu sasniedza tikai 1927. gadā. Zeme bija dārga un iepretim Manitobu, kur to pamatā deva par brīvu, *Matheson* rajonā bija jānomaksā \$80 četru gadu laikā par 160 akriem vai t.s. ceturtdaļās sekciju.

Lai gan iebraucēji nodarbojās

Lai gan izolēti, *Matheson* apkārtnes veclatvieši uzturēja kontaktus ar latviešiem citur. Bija minētie ziņojumi avīzē *Kanadietis*, kur galvenokārt bija aprakstīti laika apstākļi un to ietekme uz lauksaimniecību. Tur atrodama arī *Kanadieša* redaktora pateicība par ziedotiem \$4,50 bazāram Vinipegā, kas bija rīkots vākt līdzekļus avīzei. Šodien summa būtu vairāk nekā \$100. Ir arī ziņas 1926. gada jūnijā *Amerikas Ziņās*, ka *C. Wisman* (Kārlis Vismanis) no *Anthony* ir

pārcēlās uz *Vismaņa* mājiņu. 1949. gada janvārī Andrejs strādāja ar *Archie* Vismani meža darba mītnēs kā apkopējs un sieva Anna gādāja maltītes mežstrādniekiem. Bija kabīne Jaunzemju ģimenei un kabīne strādniekiem. Pavasarī viņi pārgāja uz *Vismaņa* veco divistabu mājiņu pretim Ziemeļu ģimene un tur nodzīvoja vairāk nekā gadu. Dzīvojot *Vismaņa* mājiņā, Andrejs strādāja ar Ernestu *Dambrowitz* uz būvēt un pie ceļu taisīšanas. 1951. gadā Jaunzemji nopirka

atzīmes.

Ir jāpiemin, ka pag. gs. 40. gadu beigās, stundu uz rietumiem, *Timmings* pilsētā izveidojās pēķaķa trimdinieku kolonija, kad ieradās jauni vīri ligumdarbos turienes raktuvēs. Bet tas jau vairs nav veclatviešu stāsts.

Piecdesmitajos gados veclatviešu kolonija apsīka. Latviešu valodu prata tikai vecīši – iebraucēju paaudze un daži viņu bērni. Vecais Runģis un Vismanis tur palika līdz dzīves beigām. Vilfs vecumdienās pārcēlās dzī-

Veclatviešu ģimene // FOTO: Māra Kūlniece

veclatviešus. Manitobā dzīvojušā Aina *Turton*, kuņas tēvs ar pirmo sievu ieceļoja no Brazīlijas, atceras ģimenes nostāstus par pazīnām Ziemeļontario.

Jānis *Dambrowitz* un Teodors Purnis iepazinās uz kuģa ceļā uz Bostonu. No turienes Purnis sponsorēja savas māšas Otiliju un Emiliju, bet tad vecākus Juri un Grietu. Viņi bija jelgavnieki, un Juris – galdnieks. Otilija iepazinās ar *Dambrowitz* Bostonas latviešu saviesīgā vakarā, un drīz pēc tam viņi apprecējās. Viņiem piedzima trīs bērni. Vienam, Ernestam, bija sirds kaite, un ārsts ieteica pārcelties, kur ir sauss klimats un tīrs gaiss. Tā viņi nokļuva *Matheson* 1917. gada pavasarī. Gadu iepriekš tur jau bija vecais Purnis pāris ar meitu Emiliju. Iespējams, ka viņiem tur jau bija paziņas vai par *Matheson* bija lasījuši veclatviešu avīzēs. Emilija vēlāk apprecēja vietējo skotu *Charles Veitch*.

Matheson apkārtnē ir simtiem kilometru plats līdzenums, kas stiepjas no Kvebekas *Val D'Or* pilsētas apkārtnes austrumos līdz pat *Hearst* pilsētai Ontario un vēl tālāk uz rietumiem. Tur bija līdumi, kuņas bija jāiztīra, bet pelēkā māla zeme bija auglīga. Ziemas tur parasti bija septiņus mēnešus garas. Bija dziļi sniegi un bargs aukstums līdz pat -35°C (-31F). Kādreiz pat jūnijā uznāca salna un jau septembrī uz dažām dienām uzsnīga.

Rajons tika atvērts 1909. gadā, kad tika uzieti bagāti zelta slāņi

ar lauksaimniecību, audzējot saknes un kartupeļus un turot mājas lopus, ar to vien nepietika izdzīvot. Ziemā jauniebraucēji tīrīja savus mežus un malku veda uz kokzāģētavu. Tas deva naudu ziemas iztikai. Vasarā bija valdības darbi, būvējot ceļus. Par to maksāja \$2 dienā. Darbadienas bija 10 stundas garas. Bija arī darbi raktuvēs un būvējot dzelzceļus. Nebija jāsūdzas. Darbu varēja viegli atrast.

Matheson bija pāris veikalu, kuŗiem varēja pārdot gan savus produktus, gan iepirkt citus. Bet veikali piederēja kokapstrādes firmām un ieceļotāji sūdzējās par cenām. Ja miltu maisu Toronto varēja nopirkt par \$2,80 tad te cena bija vismaz \$3,25. Tas šodien neliekas daudz, bet tas pats dolars 1913. gadā šodien būtu vērts ap \$24. Ja pašam nebija, tad veikalos varēja pirkt cukuru, gaļu, sviestu, olas un citus produktus. To lašot, *Kanadieša* redaktors Jānis Šmits ieteica jaunsaimniekiem apvienoties un izveidot kooperatīvu uzņēmumu.

1916. gada jūnijā apkārtnē izcēlās milzīgs ugunsgrēks. Meži dega veselu mēnesi. Cēlonis bija lauksaimnieki, kuŗi dedzināja līdumus, tos iztīrot. Nelīdzēja, ka jūnijs bija sauss mēness un lieti uznāca tikai jūlijā. Daudzas lauku saimniecības gāja zudumā, bet laimīgā kārtā liesmas neskāra latviešus. Purniem gan bija jā-mērcē graudu maisus diķī un tad ar gaŗiem mietiem jāceļ un jāslapina mājas jumts, lai tas nejausī neaizdegto.

atsūtījis \$10 čekū abonēt šo nacionāli noskaņoto avīzi, kā arī *Daily Worker*, ko izdeva ASV komunistu partija.

Sakarus ar *Matheson* veclatvieti Robertu Vilfu arī uzturēja Andrejs Jaunzemis. Viņš Latvijā atgriezās 1933. gadā un dzīvoja laukos, bet strādāja turpat tuvumā

Purņa pirmā celtā māja priekšā, bet tālāk otrā māja, kā tā izskatās šodien // FOTO: V. Zariņš

Liepājā. 1939. gadā viņš apprecējās ar Annu Brubeckis, un Otrā pasaules kara laikā viņi devās bēgļu gaitās uz Vāciju, kur viņš strādāja par tulku, jo prata latviski, vāciski, angļiski un krieviski. Vilfs uz Kanadu uzaicināja Jaunzemjus ar viņu trīs meitenēm.

Andrejs Jaunzemis ar ģimeni ieradās *Matheson* 1948. gada septembrī un dažus mēnešus dzīvoja ar Vilfa ģimeni, bet tad

Andrejs Jaunzemis vizina meitas un *Timmings* latviešu bērnus ratos piecdesmito gadu sākumā // FOTO: Māra Kūlniece

Purna īpašumu par \$500 un to nosauca "Jaunzemji". Tur dzīvojot, tika svinēti Jāņi tradīcija, kuŗu Jaunzemji atsāka *Matheson* latviešu starpā. Tika audzētas saknes pārdošanai *Matheson* veikalos. Bija kādas desmit govīs, un krējumu saņēma pienotava *New Liskeard*. Vecākā māsa uzsāka skolas gaitas *Anthony* bet jaunākās – *Ramore*. Uz skolu *Ramore* meitenes veda ar raktuvju darbinieku autobusu. Laukos Jaunzemji nodzīvoja līdz 1957. gadam. Tuvumā nebija vidusskolas, un, kad meitām tuvojās vidusskolas gadi, tika

vot pie meitas Emilijas Toronto. Gāze jau agrāk pārcēlās uz *Timmings* strādāt šokolādes fabrikā. Jānis un Otilija *Dambrowitz* 1949. gadā pārcēlās uz *New Westminster* blakus Vankuverai. Ir ziņas, ka viņi tur piedalījās pēķaķa trimdinieku sabiedriskā dzīvē. Viņi tur bija pazīstami kā *Dambrovskis*, kas laikam bija oriģinālais uzvārds, pirms tas tika angļiskots. Mazmeita *Otilija* ar mātes *Jessie* palīdzību ir izveidojusi ģimenes ciltskoku un ir uzzinājusi pat vecvecāku datus. Emilijas Purnis mazdēls *Matheson* tuvumā dzīvo vēl šodien. Tāpat Ziemeļa dēls *Arnolds*. Abi par veclatviešiem maz ko atceras.

Šodien liecības par šo latviešu koloniju ir maz. Jaunzemju meitām vēl pieder vecā Purņa sēta. Oriģinālā Purņa celtā māja, kur cilvēki dzīvoja vienā galā, bet lopi otrā, ir pussabrukusi. Otrā, kuŗa tika celta vēlāk, vēl tiek izmantota kā vasaras māja. Apkārtnē ir nelīdzena ar maziem uzkalniem. Ir gan aramlauki, gan mežiņi. Vietām tā atgādina Sēlijas ainavas Latvijā. *Hillcrest* kapsētā uzkalnē *Matheson* dienvīdus dur vairāki Runģu, Purņu, Ziemeļu un *Dambrowitz* ģimenes locekļi. Starp tiem vecākais ir Juris Purnis, kuŗš dzimis 1855. gadā, bet jaunākais ir kāds veclatviešu pēctecis, kuŗš aizgāja pie senčiem tikai pirms pāris gadiem.

Matheson pat šodien ir tālu uz ziemeļiem no Kanadas latviešu galvaspilsētas Toronto. Lai gan ziņas par *Matheson* latviešu koloniju ir nepilnīgas, tās tomēr ir, un mēs šo to varam uzzināt par to, kā šeit saujīna latviešu meklēja laimi un izveidoja sev dzīvi Ontario ziemeļos.

pieņemts pārvaldnieka darbs Toronto Sv. Jāņa draudzes Saulaines lauku īpašumā, un ģimene pārcēlās uz dienvidiem. Tur tuvumā bija vidusskola *Barrie* pilsētā. Andrejam izglītība meitām bija svarīga, un, katru sestdienu, jau dzīvojot ziemeļos, viņām bija citīgi jāmacās, kā rakstīt un lasīt latviski. Bija arī ticības mācība. Tā nebija joku lieta, jo meitenēm tika dotas

Prof., Dr. hist.
ĒRIKS
JĒKABSONS

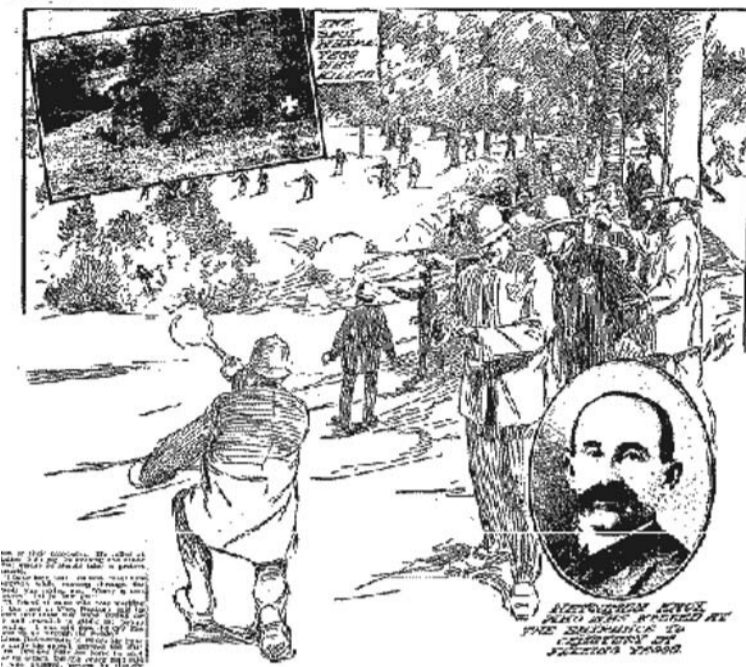
(Turpināts no Nr. 4)

1908.gada rudenī L. Mauriņa un viņas māsa Elizabete tika atrastas – viņas dzīvoja Ņujorkā un strādāja par šuvējām. Šajā laikā tika noskaidrots, ka P. Plaude jau atgriezies „Krievijā” (“savās vecajās mājās Rīgā”), un tika pieņemts, ka arī A. Jēkabsons un P. Svare ir turpat. Lieta faktiski tika izbeigta, jo nebija vairs, ko apcietināt. Tikai 1914. gada februārī Bostonas presē parādījās ziņa, ka divi no 1908. gada uzbrukuma vaininiekiem nogalināti Londonā 1910. gada decembrī, kad latviešu grupa izdarīja laupīšanas uzbrukumu juvelieru veikalam, kur tika nogalināti trīs policisti. Pēc tam policija ielenca bandītu mītni Londonā, kas pēc nopietnas ugunskaugas tika pilnībā nodedzināta. Operāciju pār-

zināja Lielbritānijas iekšlietu sekretārs (ministrs) Vinstons Čerčils (*Cherchill*), kuŗš kādā ziņojumā pieminēja arī Bostonas uzbrukumu, jo tika uzskatīts, ka daži no Londonas notikumu dalībniekiem saistīti ar to.

Pēc tam, kad no vietējiem latviešiem tika saņemts mājiens par Londonas notikumu saistību ar Bostonas uzbrukumu, 1914. gada sākumā no Bostonas Londonā ieradās policijas inspektors Tomass Linčs (*Lynch*), pēc veiktās izmeklēšanas izvirzot versiju, ka runa ir par latviešiem – anarchistiem un slepkavām Frici Svaru un vīru, kuŗa vārds un uzvārds angļu valodā tiek rakstīts “*Poolka Mourrvitz*” (iespējams, līdz neatpazīšanai izkropļojot) jeb Pūlka Murvics. Tieši viņš it kā nogalinājis savu līdzbiedru Edmundu Gūtmani Bostonā, jo tas pateicis,

SCENE OF THE MAN HUNT IN FOREST HILLS CEMETERY

Labā stūrī – nogalinātais kapsētas sargs

Union Ave. in 1908.

Union Ave. in 2007. Tekstā pieminēta kā L. Mauriņas dzīvesvieta...

ka nespēšot ātri sekot pārējiem bēdžējiem.

Šis stāsts tomēr atstāja un joprojām atstāj daudzus jautājumus (patiesībā versija tika izvirzīta, vienīgi balstoties uz ar abiem saistītās sievietes teikto, jo viņas stāstītais tik lielā mērā saskanēja ar Bostonas norisēm, ka policija noticēja). To arī pamatoti konstatē bostonietis Marks Balgers (*Bulger*), kuŗš notikušo pētījis: kā gan Murvics varēja nošaut Gūtmani un iespējams aizbēgt no milzīga policistu skaita? Kā gan L. Mauriņa no pārliecinātas anarchistes kļuva par miermīlīgu šuvēju? Kāpēc bēga Plaude un

Jēkabsons, ja viņi nebija iesaistīti notikumos un kāpēc tieši viņus kaitēkļu iznīcināšanas komandas kopbildē uzrādīja visi liecinieki? Vai Bostonā sardzē stāvējušais Pēteris Svare nav tas pats Londonā nošautais Fricis Svars, utt.? Jebkuŗā gadījumā atbildi uz to, kā bija patiesība, sniegt nav kam, taču skaļā nozieguma pastrādātāji Bostonā tomēr bijuši latvieši.

2007. gadā Marks Balgers rakstīja: “Tādējādi stāsts tiek pilnībā pabeigts. Par notikumiem *Jamaica Plain* nav uzņemta filma un nav sarakstītas grāmatas. Gan šo rindu rakstītājs, gan viņa 82 gadus vecā māte uzauga *Jamaica Plain*, bet nekad nebija dzirdējuši par šo notikumu. Iespējams, ļaudis *Jamaica Plain* vienkārši bija pārāk aizņemti, strādājot un audzinot bērnus, lai atstātu šo stāstu saviem kaimiņiem un bērniem. Un tomēr stāsts ir tā vērts, lai to nodotu nākamajām paaudzēm.”

Šis diemžēl nebija pēdējais latviešu veiktais vardarbības akts ASV gadsimta sākumā. 1914. gada 4. jūlijā anarchistu grupa, kuŗa darbojās vairāki latvieši ar Luīzi Bergeri priekšgalā, plānoja atentātu pret magnātu Džonu Rokfelleru Ņujorkā, atriebjoties par nežēlīgo attieksmi pret strādniekiem. Organizācijas Latviešu nodaļas biedri sagatavoja bumbu, taču tā priekšlaicīgi sprāga L. Bergeres dzīvoklī, nogalinot trīs savērniekus (t.sk. latviešus Kārli Bergu un Kārli Hansonu), kā arī kādu irnieci, un pamatīgi izpostot daudzstāvu namu... Taču tas jau ir cits stāsts.

DZIDRA
MINKA

We all know why we come to Garezers. For fifty years we have gathered together in this pristine place for church, school, scouts, Jani, concerts, sports and special events. But not everyone knows about an event that takes place four times a year and has done so

The clubs membership in the last few years has grown to thirty four men and women.

The roots of shooting competitions in Michigan began nearly fifty years ago when a group of men – Alfreds Minka, Veners Rinkus, Karlis Sedlins, Arnis

grounds in the 1960s. Participants for the shooting events came from as far away as Detroit, Grand Rapids, Milwaukee, Chicago, Indianapolis and Canada, all in hopes of improving skills and for camaraderie.

This past spring the KLFHC

At the shooting events, new members have the opportunity to learn from experienced shooters and try their hand at competing. After the competition, a meal is served with all the flourish of a traditional Latvian fare and the opportunity to share

bers gathered that evening for a membership meeting and a warm buffet of wild game.

The club's purpose and hope is to bring together friends who enjoy the shooting sports and to give future generations the opportunity to learn.

Club members at pheasant hunt

for many years – the shotgun shooting sport of clay pigeons. Practices and tournaments take place one weekend a month from May thru September, as a result of the Kalamazoo Latvian Fishing and Hunting Club (KLFHC).

Kalamanis, Roberts Benders, and Leonards Skrupskelis, began shooting .22 caliber rifles at the Grevin's Farm in Kalamazoo, Michigan. The group built the first shooting range for .22s and the clay pigeon range on Garezer's

Young folks from Garezers learning to shoot

took on the project of a major cleanup of the range at Garezers and building a new shelter. Many donations were made toward this project and with the diligent work of club members it was completed this year.

time together.

This past January the club gathered at a hunting preserve near Garezers to hunt pheasant. With nine hunters and two dogs the day was successful on a beautiful winter's day. Twenty mem-

For more information contact Martins Grendze 317-315-7241, Roberts Vitolins 317-331-5421, Ilena Rusmanis 269-244-5943 or Arnis Minka 231-276-6195.

GAREZERS SHOOTING SPORTS

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Atklāj Gunara Janovska 100. gadskārtai veltītu izstādi

Izcilajam trimdas latviešu rakstniekam Gunaram Janovskim aprit 100. dzimšanas diena. Godinot viņa devumu, 4. februārī Latvijas Nacionālajā bibliotēkā tika atklāta viņam veltīta izstāde, kā arī notika lasījumi par viņa daiļradi. Rakstnieka trimdas vieta bija Anglija, bet pēc Latvijas neatkarības atgūšanas viņš vairākkārt viesojās dzimtenē, un tie viņam bija īpaši emocionāli brīži.

Gunars Janovskis

“Savas grāmatas es rakstīju trimdas saimei pilnā pārliecībā, ka šīs manas grāmatas kādreiz lasīs Latvijā un ka tās nebūs nokertas jau pastā un nosūtītas kaut kur citur,” tā 1992. gadā, savā pirmajā viesošanās reizē Latvijā pēc garajiem trimdas gadiem, Latvijas Radio stāstīja pats Gunars Janovskis. Viņš arī īpaši uzsvēra – ja stingri ticējis savu grāmatu labvēlīgam liktenim Latvijā, tad nekad nebija cerējis, ka liktenis būs tik labvēlīgs pašam un dos iespēju atkal pabūt dzimtajā zemē un uzrunāt Latvijas cilvēkus: “Man ir liels gods un cerību piepildījums, jo nu es piedzīvoju pats šo patīkamo iespēju pats runāt ar savu tautu.” Pēc neatkarības atjaunošanas Gunars Janovskis Latvijā kopumā viesojies sešas reizes, piedalījies arī 1993. gada Dziesmu svētkos.

***

Londonā tiekas Latvijas goda konsuli Lielbritānijā

27. janvārī Londonā notika ikgadējā goda konsulu sapulce, kurā vadīja vēstnieks Andris Teikmanis. Sanāksmē šogad piedalījās goda konsuli Andris Tauriņš (Velsa), Džons Makgregors (Skotija/Edinburga), Lilita Krūze (Gērnzija) un Stīvens Gilijs (Ņūkāsla), kā arī goda konsula amata kandidāti Liverpoolē, Birminghamā un Glāzgovā. Sapulce notika, lai izvērtētu padarīto 2015. gadā un

vienotos par darbības plāniem 2016. gadā, kā arī pārrunātu efektīvāku sadarbību Latvijas ekonomisko interešu pārstāvim Lielbritānijā, veicinātu Latvijas atpazīstamību un atbalstītu latviešu diasporas aktivitātes.

Goda konsuli un šo amatu kandidāti tika iepazīstināti ar vēstniecības prioritātēm sadarbībā ar Lielbritāniju Eiropas jautājumos, aizsardzībā, ekonomikā, kultūrā, konsulārajā darbā un atbalstā latviešu diasporai. Vēstnieks aicināja goda konsulus savā darbībā plānot notikumus, kuŗi saistīti ar Latvijas simtgades svinēšanu. Visi goda konsuli un kandidāti bija vienprātīgi par nepieciešamību īpašu akcentu likt uz ieguldījumu Latvijas un Lielbritānijas ekonomisko saišu stiprināšanā. Vēstnieks A. Teikmanis izteica pateicību par goda konsulu ievērojamo atbalstu reģionālo programmu īstenošanā Latvijas ES Padomes prezidentūras laikā 2015. gadā, kā arī nenogurstošo ikdienas darbu Latvijas labā. Sanāksmes dalībnieki tika iepazīstināti ar Latvijas uzņēmumiem, kuŗi saredz darbības paplašināšanas iespējas Lielbritānijā – prezentācijas par plāniem Lielbritānijas tirgū klātesošajiem sniedza uzņēmumu Lattelecom un Clusterpoint pārstāvji. Būvniecības sektoru pārstāvēja Skonto Enterprise un NCH, kas jau veiksmīgi darbojas britu tirgū. Goda konsulu ikdienas darbs ir saistīts ar dažādām uzņēmējdarbības sfērām, tādēļ svarstarpējo iepazīšanos pozitīvi novērtēja gan konsuli, gan Latvijas uzņēmēji.

***

Stokholmā piemin Latvijas de iure 95. gadadienu

26. janvārī, Latvijas starptautiskās atzīšanas de iure 95. gadadienā, vēstnieks Zviedrijā Gints Jegermanis un vēstniecības darbinieki apmeklēja vairāku latviešu diplomātu atdusas vietas Stokholmā, lai pieminētu tos ārlietu dienesta darbiniekus, kas darbojas diplomātiskajā dienestā pirms Latvijas okupācijas, bet Otrā pasaules kara gados, bēgot no padomju varas, emigrēja uz Zviedriju. Zviedrijā apglabātie Latvijas neatkarības pirmā perioda diplomāti un vēstniecību darbinieki

***

Hāgā atskaņota Lūcijas Garūtas kantāte “Dievs, Tava zeme deg!”

31. janvārī par godu Latvijas starptautiskās atzīšanas 95. gadadienai Svētā Jēkaba baznīcā Hāgā (attēlā) izskanēja Lūcijas Garūtas kantāte “Dievs, Tava zeme deg!”, kuŗā piedalījās tenors Ingus Pētersons, baritons Aleksandrs Poļakovs, ērģelnieks Aivars Kalējs un apvienotais Beļģijas, Nīderlandes un Luksemburgas latviešu koris diriģentes Vitas Timermanes-Mooras vadībā.

Koncerta atklāšanā vēstniece Nīderlandē Ilze Rūse uzsvēra: “Latvijas de iure 95. gadadienas svinēšana Hāgā ir īpaša, jo Hāga tiek dēvēta par “pasaules juridisko galvaspilsētu”. Kantāte “Dievs, Tava zeme deg!” ar Andreja Eglīša vārdiem, kas pirmo reizi izskanēja 1944. gadā, dziļi un patiesi uzrunā tautu tiekšanos pēcmiera un tiesiskuma, kas arī šobrīd vieno Eiropas tautas.” Koncertā apvienojās aptuveni piecdesmit latviešu dziedātāju no kuŗiem “Ziemeļjūra” (Nīderlande), “Ugunis” (Beļģija) un “Meluzina” (Luksemburga).

***

ASV vēstniece Bauskā atklāj jauniešu centru

ASV vēstniece Latvijā Nensija Petita oficiālā vizītē apmeklēja Bausku, kur tikās ar pašvaldības vadītāju Raiti Ābelnieku un pilsētas domes pārstāviem, apmeklēja kultūras objektus.

ASV vēstnieci Latvijā Nensiju Petitu pie ēkas Katoļu ielā sagaida jauniešu biedrības Jums vadītāja Solvita Jirgensone // Foto: Ivars Bogdanovs

Bauskas jauniešu apvienības Jums telpās ar ASV vēstnieces Latvijā Nensijas Petitas piedalīšanos tika svinīgi atklāts projekta Start Strong centrs. Atbalstu tā ierīkošanai sniegusi ASV vēstniecība. Start Strong ir jauniešu karjēras attīstības programma, kas palīdz jauniešiem attīstīt nepieciešamās prasmes, lai veiksmīgi konkurētu Latvijas darba tirgū. Vizītes ietvaros ASV vēstniece apmeklēja vietējo uzņēmumu un tikās ar Bauskas jauniešiem.

***

Aicina bruņutehnikai izdomāt latviskus nosaukumus

Līdz 8. februārim norisinās Aizsardzības ministrijas konkurss 7. – 12. klašu skolēniem, lai izvēlētos piemērotākos latviskos nosaukumus pieciem kaujas izlūkošanas kāpurķēžu bruņutehnikas modeļiem, ko Nacionālie bruņotie spēki iegādājušies Sauszemes spēku mehanizācijas projekta ietvaros. Skolēni tiek aicināti iesniegt ideju priekšlikumus piecu kaujas izlūkošanas kāpurķēžu bruņutehnikas modeļu latviskajiem nosaukumiem par vienu, ar Latviju saistītu temu, ko katrs konkursa dalībnieks var brīvi izvēlēties.

Konkursa galvenā balva – dalības kaujas izlūkošanas kāpurķēžu bruņutehnikas modeļu latvisko nosaukumu piešķiršanas

sarīkojumā un izbrauciens ar bruņutransportieri Ādažu bazē.

Konkursa mērķis ir izvēlēties piemērotākos latviskos nosaukumus kaujas izlūkošanas kāpurķēžu bruņutehnikas modeļiem Sultan, Scimitar, Spartan, Samaritan, Samson un veicināt skolēnu interesi par Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem, kā arī sekmet sabiedrības informētību par Nacionālo bruņoto spēku Sauszemes spēku kājnieku brigādes kaujas spējām.

***

Latvija saņem starptautisku atzinību par sasniegto cilvēktiesību jomā

26. janvārī Ženēvā, Šveicē, ANO Vispārējā periodiskā pārskata darba grupas sanāksmē, tika izskatīts Latvijas nacionālais ziņojums par cilvēktiesību situāciju.

Latvijas delegāciju vadīja Ārlietu ministrijas valsts sekretārs Andrejs Pildegovičs. Delegācija iepazīstināja ANO dalībvalstis ar Latvijas panākumiem cilvēktiesību jomā kopš 2011. gada. Diskusijā par Latvijas ziņojumu iesaistījās kopumā 74 valstis, gan ANO Cilvēktiesību padomes dalībvalstis, gan novērotājas. ANO dalībvalstis pauda atzinību par Latvijas sasniegumiem cilvēktiesību jomā gan nacionālā, gan starptautiskā mērogā. Tika īpaši izceltas jomas – dzimumu līdztiesība, sabiedrības integrācija, diskriminācijas novēršana, vardarbības pret sievietēm apkarošana, cilvēku tirdzniecības novēršana un apstākļu brīvības atņemšanas vietās uzlabošana. Vairākas valstis pozitīvi novērtēja Latvijas panākumus vārda brīvības veicināšanā un personu ar invaliditāti tiesību jomās.

Lielākā daļa valstu īpaši akcentēja Latvijas panākumus attiecībā uz mazākumtautību integrāciju un naturalizācijas veicināšanu, īpaši minot 2013. gada grozījumus Pilsonības likumā. Tika pozitīvi novērtēta sieviešu iesaiste lēmumu pieņemšanas procesā, īpaši ekonomikas jomā, kā arī ievērojami normatīvā ietvara uzlabojumi vardarbības gimenē apkarošanai.

***

Spriež par sociālo palīdzību tautiešiem

28. janvārī Latvijas vēstniecībā Dublinā notika tikšanās ar Īrijā izveidotās poļu nevalsts organizācijas (NVO) Barka Ireland pārstāvjiem, kas sniedz sociālo un rehabilitācijas palīdzību Centrālās un Austrumeiropas valstu pilsoņiem.

Tikšanās laikā vēstniecības vadītāja vietniece Vija Buša pārrunāja sadarbības iespējas, sniedzot palīdzību Latvijas valstspiederīgajiem, kas palikuši bez pajumtes un iztikas līdzekļiem Īrijā.

Sadarbības rezultātā plānots sagatavot arī jaunu informāciju latviešu valodā par Barka Ireland (www.barkaie.org) pieejamo palīdzību izplatīšanai latviešu organizācijām un tautiešiem Īrijā.

***

Vēstniecībā diskutē un dalās pieredzē par audžuģimenēm Īrijā

29. janvārī vēstniecībā Dublinā notika informatīvs seminārs par audžuģimenēm Īrijā. Semināru rīkoja Latvijas ev. lut. Baznīcas (LELB) Latviešu draudze Īrijā sadarbībā ar Latvijas vēstniecību un Īrijas Audžuģimeņu asociāciju (Irish Foster Care Association). Intensīvā un ieinteresētā sarunā tika pārrunāti audžuģimeņu atlases kritēriji, vērtēšanas un izveides nosacījumi, kā arī iespējas latviešu audžuģimenēs audzināt nepilngadīgos Latvijas valstspiederīgos, kas šajā valstī palikuši bez vecāku aprūpes. Semināra dalībnieki tika iepazīstināti arī ar vēstniecības sadarbībā ar Īrijas bērnu un ģimenes lietu aģentūru TUSLA sagatavoto informatīvo materiālu “Kas jāzina vecākiem un bērniem, dzīvojot Īrijā”.

Ar savu pieredzi seminārā dalījās arī latviešu ģimene, kas jau vairākus gadus audzina un aprūpē divus latviešu bērnus – brāli un māsu. Emocionālā stāstījumā tika aprakstīts process, lai šī ģimene tiktu apstiprināta kā audžuģimene. Pieredze apmaiņā bija īpaši vērtīga tautiešiem, kas seminārā guva iespēju detalizēti uzzināt par daudzām niansēm bērnu aprūpē un audžuģimeņu veidošanā Īrijā.

***

Pieņemta Saeimas deklarācija par nepilngadīgo Latvijas valstspiederīgo aizsardzību ārvalstīs

Saeima 28. janvārī pieņēmusi deklarāciju par nepilngadīgo Latvijas valstspiederīgo aizsardzību ārvalstīs.

Deklarācija aicina ārvalstu kompetentās institūcijas respektēt Latvijas valsts pienākumu aizsargāt savas valsts valstspiederīgo tiesības ārzemēs un bez kavēšanās informēt Latvijas diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību par ikvienu gadījumu, kad bērna interesēs būtu aizbildņa iecelšana.

(Turpinājums 10. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp.)

Pētījums par ASV un Kanadā dzimušo latviešu domām par reemigrāciju

No 2015. gada oktobra sākuma līdz 1. decembrim tika aptaujāti ASV vai Kanadā dzimušie latvieši. Pētījumu veica Dr. sc. pol. Ieva Birka. Aptaujā piedalījās 998 respondenti, no kuriem visām pētījuma prasībām atbilda 770 respondentu, vairumam pētījuma dalībnieku abi vecāki bija latviešu izcelsmes. Lielākā daļa respondentu identificē sevi kā latviešu amerikāņus vai kanadiēšus. Pirmā uzstāšanās un prezentācija tieši saistībā ar aptaujas rezultātiem notika 2015. gada 10. decembrī Jeilas universitātes *MacMillana* centrā ar nosaukumu "You Are Moving Where?!? The Baltic Countries and Return Migration". Pētījumā tika aptaujāti cilvēki: latvieši, kuri šobrīd dzīvo Latvijā, latvieši, kuri kādu laiku bija dzīvojuši Latvijā, latvieši, kuri tuvāko piecu gadu laikā plāno pārcelties uz Latviju, latvieši, kuri nevarēja atbildēt, vai tuvāko piecu gadu laikā pārcelsies uz Latviju, latvieši, kuri neplāno pārvākties uz Latviju. Par galveno motivāciju reemigrēšanai uz Latviju tiek minēta vēlēšanās sekmēt Latvijas attīstību un kā otrs galvenais iemesls tiek minēta vēlme iegūt starptautisku pieredzi.

***

Ukrainā oficiāli atklāts trešais Latvijas Goda konsulāts

25. janvārī, klātesot Latvijas vēstniekam Ukrainā Jurim Poikānam, Latvijas Saeimas deputātu delegācija un Ukrainas amatpersonām, Čerņihivas pilsētā svinīgi tika atklāts Latvijas Goda konsulāts. Goda konsules pienākumus Čerņihivā un Čerņihivas apgabalā pilda Jeļena Višņakova. Uzrunājot goda konsulāta atklāšanas sarīkojuma dalībniekus, J. Poikāns uzsvēra, ka kon-

sulāta atklāšana šajā apgabalā kalpos par spēcīgu stimulu abu valstu attiecību padziļināšanai.

***

EPPA komiteju vadībā ievēlēti Latvijas delegācijas pārstāvji

Francijas pilsētā Strasbūrā notika Eiropas Padomes Parlamentārās Asamblejas (EPPA) ziemas sesija. Par EPPA Juridisko lietu un cilvēktiesību komitejas Cilvēktiesību apakškomitejas priekšsēdi ievēlēta EPPA Latvijas delegācijas vadītāja **Inese Lībiņa-Egnerre**. Savukārt Latvijas delegācijas loceklis **Boriss Čilevičs** ievēlēts Eiropas Cilvēktiesību tiesas tiesnešu vēlēšanu komitejas priekšsēža amatā.

***

Jaunās valdības aprises

Ministru prezidenta amata kandidāts Māris Kučinskis vienojās ar *Vienotību* par darbu nākamajā valdībā.

Vienotība piekritusi tam, ka partijas pārziņā būs piecas ministrijas – Iekšlietu ministrija, Ārlietu ministrija, Labklājības ministrija, Izglītības un zinātnes ministrija, kā arī Ekonomikas ministrija, atsakoties no vēlmes vadīt Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju. Ekonomikas ministrs būs arī Ministru prezidenta biedrs. Darbu turpinās pašreizējais ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs un iekšlietu ministrs Rihards Kozlovskis. Pārējo ministru amatu kandidāti vēl nav zināmi.

ZS pārstāvji jaunajā valdībā būs sešos amatos – Ministru prezidents būs Māris Kučinskis, finanču ministre būs Dana Reizniece-Ozola, darbu turpinās aizsardzības ministrs Raimonds

Bergmanis, veselības ministrs Guntis Belēvičs un zemkopības ministrs Jānis Dūklavs. Satiksmes ministrs būs Uldis Augulis.

Darbu turpinās trīs Nacionālās apvienības pārstāvji – tieslietu ministrs Dzintars Rasnačs, vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Kaspars Gerhards un kultūras ministre Dace Melbārde.

Māris Kučinskis un Solvita Abolīņa

29. janvārī izdevies pabeigt nākamās valdības deklarācijas projektu, atstājot vien dažus redakcionāli precizējamus jautājumus. Jaunveidojamās valdības prioritāte būs Latvijas tautsaimniecības stiprināšana. Par galvenajiem rīcības virzieniem deklarācijā minēti investīciju piesaiste, dabas resursu efektīva izmantošana, tautsaimniecību stiprināšana enerģētikas politikā, nodokļu politikas pārskatīšana un ēnu ekonomikas mazināšana.

Prognozēts, ka nākamajai valdībai Saeimā būs 61 balss, un līdz ar valdības apstiprināšanu plānotas arī izmaiņas Saeimas komisiju vadībā. Paredzams, ka Saeima valdību apstiprinās 11. februārī.

Valdībai demisionējot, *Latvijas faktu* pēdējie aptaujas dati rādīja, ka starp pieciem ZZS ministriem iedzīvotāji visaugstāk vērtēja aizsardzības ministru Raimonu Bergmani. Otrajā vietā bija zemkopības ministrs Jānis Dūklavs, trešajā – ekonomikas ministre Dana Reizniece-Ozola. Savukārt veselības ministru Gunti Belēviču un labklājības ministru Uldi Auguli iedzīvotāji vērtēja negatīvi, un viņiem bija zemākie reitingi visā valdībā.

Saeimas deputāts Ainars Latkovskis (*Vienotība*) LTV sacīja, ka Raimonu Bergmani bieži vien asociē ar jomu, kurā viņš bija populārs, un atceras viņu kā spēkavīru, bet, strādājot Saeimā, viņš pierādīja, ka aizsardzības tema viņam nav sveša un viņam ir liels potenciāls.

***

Mūžībā aizgājusi izcilā vēsturniece Ruta Dinbergs

Ārlietu ministrija skumjās paziņoja, ka 29. janvārī ASV galvaspilsētā Vašingtonā notika atvairšanās no mūžībā aizgājušās bijušā Latvijas vēstnieka Amerikas Savienotajās Valstīs Dr. Anatola Dinberga dzīvesbiedres Dr. Rutas Dinbergs. ĀM izsaka visdziļāko līdzjutību tuviniekiem un visiem Dinbergu ģimenes draugiem, mūžībā aizvadot izcilo vēsturnieci un patiesu Latvijas aizstāvi. R. Dinbergs mūžu veltījusi vēstures pētīšanai un mācīšanai Montgomeri universitātē, padziļināti pievērsoties 17. un 18.

gadsimta Eiropas, Tuvo Austrumu un Latīņamerikas vēsturei. R. Dinbergs vienmēr bijusi jaunu ideju cienītāja. Pateicoties viņai, universitātes programmā tika ieviesti priekšmeti "Sievietes loma vēsturē" un "Pārtikas nozīme vēsturē". 1995. gadā, pārtraucot darbu universitātē, R. Dinbergs organizēja un vadīja vēstures kursus interesentiem par Tuvojiem Austrumiem, seno Ēģipti, Eiropas un Krievijas vēsturi. Neskatoties uz aktīvo darbošanos izglītības jomā, viņa vienmēr atrada laiku un spēku atbalstīt arī savu dzīvesbiedru Anatolu Dinbergu, kurš par spīti visām grūtībām un briesmām 50 gadus aizstāvēja un noturēja neatkarīgās Latvijas valsts ideju pasaulē. Latvijas diplomāts Dr. Anatols Dinbergs 50 gadus cīnījās un nezaudēja cerības par brīvu Latviju. Tās karogs visus gadus plīvoja pie Latvijas Republikas vēstniecības ēkas Vašingtonā. A. Dinbergs bija dzīvs Latvijas turpinātības piemērs, viņš sāka darbu Latvijas konsulātā Ņujorkā pirms okupācijas un turpināja diplomāta misiju kā vēstniecības vadītājs līdz Latvijas atjaunošanai 1991. gadā, kad Dr. A. Dinbergu iecēla par pirmo atjaunotās Latvijas vēstnieku ASV.

***

Ņujorkā noris Latviešu kultūras dienas

Jonkeru baznīcā Ņujorkā 31. janvārī notika sarīkojums "Latviešu kultūras dienas". Koncertēja *THEIA* klavieru Trio (Aija Rēķe – vijole, *Daniel Dickson* – čells un *Han Nah Son* – klavieres).

Dace Aperāne stāstīja ar mūzikāliem paraugiem par viņas klaviermūzikas albumu "Skaņas un atskaņas". Godināja Latvijas un Amerikas Latviešu apvienības laureātus.

***

Vēstniecībā Berlīnē demonstrē latviešu filmu "Ručs un Norie"

31. janvārī Latvijas vēstniecībā Berlīnē tika demonstrēta latviešu dokumentālā filma "Ručs un Norie", kas 2015. gadā saņēmusi nacionālās kinobalvas "Lielais Kristaps" apbalvojumus četrās kategorijās, tai skaitā kā gada labākā pilnmetrāžas dokumentālā filma.

Filmas demonstrēšanu vēstniecībā rīkoja Berlīnes latviešu skola (*Lettische Kinder und Kulturgemeinschaft in Berlin e.V.*) un atbalstīja Latviešu kopība Vācijā. Pēc filmas noskatīšanās režisore Ināra Kolmane sniedza ieskatu filmas tapšanā, kā arī atbildēja uz skatītāju jautājumiem.

***

Dzintars Čiča atgriežas ar jaunu soloprogrammu

2016. gada 13. martā plkst. 15 Rīgas Latviešu biedrības nama Lielajā zālē soloprogrammā "Dvēsele vaļā" koncertēs iemīļotais čigānu izcelsmes latviešu dziedātājs Dzintars Čiča. Šī būs mūziķa pirmā programma pēc atgriešanās no Lielbritānijas, kur mākslinieks dzīvojis pēdējo pusotru gadu.

Dzintars Čiča

Programmā "Dvēsele vaļā" skanēs gan iemīļotas dziesmas, gan jaunumi, Raimonda Paula skaņdarbi, kas solista dvēselei ir sevišķi tuvi, kā arī čigānu tautasdziesmas, kas tik īpaši skan tikai un vienīgi Dzintara Čičas izpildījumā. Katrai programmas dziesmai ir būtiska saikne ar mākslinieka personisko piedzīvoto.

***

Pasaules latviešu glezniecība Rēzeknē

Jānis Strods (ASV), Podnieces pasaule

5. februārī Latgales Kultūrvēstures muzejā Rēzeknē, Atbrīvošanas alejā 102, tiks atklāta izstāde "Pasaules latviešu glezniecība". Izstāde tapusi sadarbībā ar nodibinājumu "Pasaules latviešu mākslas centrs", kas izveidots un darbojas Čēsis ar mērķi veicināt mākslas vērtību saglabāšanu, ko radījuši Otrā pasaules kara rezultātā ārpus Latvijas devušies latviešu mākslinieki un ārzemēs dzīvojošā jaunā mākslinieku paaudze. Izstāde nav veidota tematiski, bet parāda vienu daļu no plašās ārpus Latvijas tapušās mākslas dažādības. Apmeklētāji varēs tuvāk iepazīties ar Augusta Annusa, Fridricha Milta, Niklāva Strunkes, Jaņa Gaiļa darbiem, kas tapuši ārpus Latvijas. Izstādē pārstāvēta virkne mākslinieku, kas savu radošo briedumu saņieguši ārpus Latvijas, – Laimonis Mieriņš (Anglija), Jānis Kalmite, Ģirts Puriņš, Gerda Roze, Ojārs Šteiners, Voldemārs Avens, Oskars Skušķis, Jānis Strods (ASV), Jānis Annus (Vācija) u.c., kā arī mūsdienu latviešu diasporas mākslinieki – Valda Oestreichere (Kanada), Jānis Rūdolfs Nedēļa, Māris Raudziņš (Austrija), Kārlis Rekevics, Gints Grīnbergs, Lelde Vinters Ore (ASV) u.c.

Ziņas sakopojis
P. KARLSONS

(Lasiet Franka Gordona rakstu "Kur demokratijai nav izredžu" 11. lpp.)

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

International New York Times ir elitārs laikraksts, un tā lasītāju loks ir zināmā mērā “izmeklēts”. Ņemot to vērā, mani tomēr saķetināja šīs avīzes 22. janvāra numurā publicētais paziņojums: no š. g. 14. līdz 18. septembrim (!) Grieķijas galvaspilsētā notikšot “Atēnu demokrātijas forums”, ko organizējis šis cienījamais laikraksts kopā ar *The UN International Day of Democracy*. Foruma ietvaros – konference ar Pola Krugmana piedalīšanos; Roberts Kohens būšot “globālas sarunas” moderators, kas risināsies “antikajā Agorā”, notikšot studentu debates vecajā Grieķijas parlamenta ēkā, un šī sarīkojuma dalībnieki un viesi baudišot pastaigu – kur tad citur – Akropoles pavēni. Gads vēl tikai pa istam sākas, bet elitārais laikraksts aicina interesentus gatavoties lielajai diskusijai un pastaigai zem zilajām Helladas debesīm septembra vidū! Kas tad viss vēl varētu notikt līdz rudenim... Protams, pirms 2500 gadiem tur kārts demokrātijas sūpulis, bet tas viss, manuprāt, at-

gādina traģifarsu – *bla-bla* bez gala. Sekulāra svētulība un gudras plāpas par demokrātijas, kuŗa līdz septembrim, baidos, cietīs ne vienu vien sakāvi.

Eiropa joprojām raustās krampjos, ko izraisījuši bēgļu plūdi, un ne tikai nelaimīgā Sīrija, bet arī Afrika kopumā – ieskaitot to, kas dienvidos no Saharas – demokrātijai ir zudusi. Protams, patlaban notiek Rietumu civilizācijas un radikālā islāma pretstāve, bet šajos plašumos demokrātijai nav izredžu ne tikai musulmaņu archaiskā dzīvesveida dēļ.

2011. gada janvārī Kairā, *Tahrir* laukumā, “viļņojās ļaužu jūra” un sākās t.s. Arabu pavasaris. Rietumzemju vērotāji nopriecējās: jaunieši, bruņojušies ar pirmajiem viedtālruniem, sacēlušies pret despotu Mubarku un beidzot panāks, ka tiks sarīkotas istas vēlēšanas, bez niķiem un stiķiem. Mubarakš gāzts, vēlēšanas notika, islāmists Morsi guva pārsvaru pār “liberālo jaunatni” un pats kļuva par despotu, kurš savas “Musulmaņu brālī-

bas” vārdā ieviesa tumsonīgos šariata likumus. Sākās asiņainas sadursmes starp Morsi piekritējiem un pretiniekiem, kamēr ar virsniecības atbalstu varu uzņēma ģenerālis Sisi. Morsi cietumā, viņa piekritējus vajā bez žēlastības, un Ēģiptē atkal valda dzelžaina, brutāla kārtība – tā kārtība, kas tagad ASV prezidentam Obamam pa prātam, jo Sisi apņēmis iznīdēt terroru gan Nīlas ielejā, gan Sinaja pussalā.

Demokrātijai šai telpā nav kur likties. Un Lībijā, kur tāpat 2011. gadā tika gāzts despotiskais un ekscentriskais Muamars Kadafi, tagad savā starpā plēšas divas valdības – katra ar saviem kaujiniekiem, jo šī zeme faktiski savstāv no trijām vēsturiskajām provincēm – Tripolitanijas, Kirenaiķas un Fezzanas, un katrā no tām ir savas ciltis, klani, feodālās dzimtas.

Cik aizpērn un pērn jau skaidrots, ka nav tādas sīriešu nācijas, nav tādas irakešu tautas. Antante – Anglija un Francija – 1916. gadā ar lineālu novilkta līnijas uz papīra, sadalot Osmaņu imperi-

jas atlūzas. Sīrijas asiņainais pilsoņkaņš, kas padarīja par bēgļiem četrus miljonus tās iedzīvotāju, ne ar kādu demokrātisku iznākumu nebeigsies, jo pretrīķības starp alavītiem, sunnītiem, drauziem, kurdiem nav pārvaramas.

Un ko Bušs juniors panāca Irakā, upurējot 4000 amerikāņu kaŗavīru dzīvības? Līdz Pirmajam pasaules kaŗam šajā Divupju zemē bija trīs Otomaņu impērijas provinces – Mosulas, Bagdades un Basras vilajeti: ziemeļos kurdi, vidienē sunnīti, dienvidos šīti. Varbūt katrā no šiem trijiem vilajetiem būtu domājams savs daudz maz demokrātisks valstiskums – bet Bušam junioram nepietika drosmes?

Chaosam lemtā Afganīstāna: pirms 150 gadiem tur lauza sprandu briti, necik sen Kremlis 10 gadus no vietas vēltīgi mēģināja pakļaut šo zemi savam iespaidam, un prezidents Obama nu spiests atzīt, ka Buša juniora ekspedīcija Afganīstānā tāpat izrādījies vēltīga: ar vai bez taliem – puštunu un citas turienes

ciltis nav savaldāmas, parlamentārai demokrātijai tur nebūt.

Tikpat mazas, šķiet, ir izredzes nostiprināties demokrātijai t.s. Melnajā Afrikā pat neatkarīgi no islāmīķīgo un kristiešu konfliktiem. Kas galu galā ir Zambija, Zimbabve, Benina, Burkina Faso, Mali, Uganda, Tanzānija, Malavi? Tās ir “afrikāniski pārdēvētas” bijušās Anglijas un Francijas kolonijas, kuŗu robežas 19. gadsimta beigās tika ar lineālu uz papīra nospraustas, ignorējot daudzo cilšu etnisko areālu, dialektus, īpatnības. Tikpat kā nevienā no šīm pēc Otrā pasaules kaŗa nodibinātajām jaunvalstīm demokrātijai nav iesakņojusies. Apvērsumi seko apvērsumiem, prezidenti lido uz Londonu un Parīzi iepirkties Oksfordstrīta un Elizejas laukos, kamēr cilšu virsaiši rīko savus kariņus.

Ari tas ir kaut kāds lāsts, kamēr tiek sūtīti ielūgumi gudrām pārrunām par demokrātijas Akropoles pavēni...

Kur demokrātijai nav izredžu

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

KĀRLIS
STREIPS

Nevarētu teikt, ka esmu īpaši sportisks vai atlētisks cilvēks. Visgrūtāk man iet ar tiem sporta veidiem, kuŗos kaut kas ir jānoķer, – šai ziņā esmu diezgan lēnīgs. Gluži neaktīvs arī neesmu, daudz eju kājām, citreiz braucu ar velosipēdu. Vispār man, Rīgas centrā dzīvojot, nav automobiļa, nebūtu jau arī isti, kur to glabāt, un vispār tas ir dārgs priekšs. Tāpēc reizēm sajūtos gluži “zaļš” esam – nepiesārņoju vidi ar izplūdes gāzēm. Turklāt no visas sirds atbalstu tos mūsu valsts iedzīvotājus, kuŗi atšķirībā no manis ir sportiski. Tā, piemēram, aizgājušajās brīvdienās notikušajās Eiropas daļslidošanas meistarsacīkstēs 17 gadus vecā **Angelīna Kučvaļska** ieguva augsto ceturto vietu! Tas nemaz nebija tik sen, kad viņa kādā intervījā teica, ka ar krievu daļslidotājam viņa konkurēt nevarot. Izrādās, var gan, un ziņots, ka meistarsacīkšu laikā krievu *fani* vai koduši nagus, jo kādubrīd likās, ka Angelīna varētu iegūt trešo vietu un tā izslēgt iespēju, ka krieviem uz pjedestāla būs visas trīs vietas. Nesanāca, bet varēja sanākt, starp citu, Angelīna sasniedza jaunu personīgo un arī Latvijas rekordu. Malace!

Tajās pašās meistarsacīkstēs par vienu gadu jaunākais **Deniss Vasiļjevs** izcīnīja 12. vietu. Malacis, kaut vai tāpēc, ka daudzu gadu garumā Latvijai ar daļslidošanu bijis tā, kā bijis. Varbūt Deniss un Angelīna mūsu valsti šajā sporta veidā var iecelt saulītē? Lai veicas!

Savukārt citos sporta veidos mūsu cilvēkiem iet vēl labāk. Skeletonists **Martins Dukurs** jau vairākus gadus ir pilnīgi nepārspēts – pasaules kausu viņš ieguvis 2009., 2010., 2011., 2012., 2013. un 2014. – 2015. gadu sezonā. Arī vecākajam brālim **Tomam** rezultāti bijuši gluži labi. Divi malači.

Kamaniņu sportā divvietīgajās kamanās ar labiem rezultātiem brauc brāļi – **Juris un Andris Šici**, divreiz uzvarēts Eiropas meistarsacīkstēs stafetē, 2010. gada Olimpiskajās spēlēs sudraba, bet aizpērnajās Olimpiskajās spēlēs – bronzas medaļa. Pēc 2010. gada spēlēm abus brāļus nācās intervēt Latvijas radio raidījumā “Aktuālais temats.” Savas medaļas viņi bija atnesuši līdzī. Teicu, ka es pirmo reizi mūžā turu rokās olimpisko medaļu. Viņi pasmaidīja un teica: “Mēs arī.”

Vispār ziemas kamaniņu sporta vēsture mūsu valstī ir itin gaŗa, bobsleja un kamaniņu trase Siguldā tur ir tieši tāpēc, ka mūsu sportisti spēja konkurēt visaugstākajā līmenī. Nupat notikušajā Eiropas kausa izcīņās posmā **Ivo Šteinbergs** ieguva ceturto vietu, savukārt kārtējā pasaules kausa izcīņās posmā bobslejā **Uģis Žaļims un Intars Dambis** ieguva sudraba medaļu. Pasaules kausa reitingos patlaban U. Žaļims ir otrā, bet Oskars Melbārdis – sestajā vietā.

Tenisā savulaik ar ļoti labiem rezultātiem mūsu valsti pārstāvēja Larisa Neilande, lielākoties tas gan bija zem PSRS karoga,

piemēram, Francijas atklāto meistarsacīkšu finālā 1989. gadā viņa dubultspēlē kopā ar Natašu Zverevu pieveica Štefiju Grāfu un Gabrieli Sabatini, savukārt divus gadus vēlāk viņas abas uzvarēja Vimbldonā. Šolaiku Latvijas labākie tenisisti ir **Ernests Gulbis**, kuŗš gan laika gaitā ir sasniedzis visnotaļ nepastāvīgus rezultātus, savulaik viņš bija starptautiskā tenisa pirmajā desmitniekā, bet pagājušā gada beigās tikai 81. vietā. Savukārt **Anastasija Sevastova** nupat ir atgriezies pirmajā simtniekā.

Vai zināt, ka ir arī tāds sporta veids, kuŗā cilvēks ir kļuvis par pasaules čempionu piecas reizes pēc kārtas, runa ir par **Kristeru Serģi un Arti Rasmani**, kuŗu tā dēvētā blakusvāģa ekipāža (motocikls ar blakusvāģi) pēdējo reizi čempiona titulu izcīnīja 2002. gadā.

Jūs noteikti zināt arī par mūsu sportistu panākumiem ledus hokejā. Patlaban Nacionālajā hokeja līgā spēlē **Zemgus Girģensons**, lasītāji, iespējams, atcerēsies, ka, aktīvi balsojot, mēs panācām to, ka viņš var spēlēt zvaigžņu spēlē. Savukārt savulaik NHL spēlēja **Sandis Ozoliņš** (2006. gadā ar savu *Colorado Avalanche* komandu viņš ieguva Stenlija kausu) un **Artūrs Irbe**, kuŗš 1994. gadā *San Jose Sharks* komandā tika atzīts par gada labāko spēlētāju.

Olimpiskajās spēlēs neatkarīgās Latvijas pārstāvjiem kopumā ir trīs zelta medaļas – vingrošanā to saņēma **Igoris Vichrovs** 2000. gadā, savukārt 2008. un 2012.

gadā BMX ritenbraukšanā – **Māris Štrombergs**.

Vēl ir arī 15 sudraba medaļas (pirmā tālajā 1932. gadā Losandželosā, kad to 50 km soļošanā ieguva **Jānis Daliņš** un astoņas bronzas medaļas. Lielvalsts laikā Latvijas pārstāvji izcīnīja 21 zelta medaļu, lielākoties komandu sportos, taču, piemēram, 1968. gadā Mehiko tādu ieguva šķēpmetējs **Jānis Lūsis**, bet 1980. gadā Leikplesidā kamaniņu sportā – **Vera Zozuļa**. Turēsim īkšķus, lai šo sarakstu mūsu sportisti papildinātu šā gada Olimpiskajās spēlēs Brazīlijā.

Te, starp citu, jāteic, ka, visticamāk, zelta medaļas mājās pārvedis nevis Olimpisko, bet gan Paraolimpisko spēļu dalībnieki. **Aigars Apinis** ir trīskārtējs zelta medaļas ieguvējs – 2004. un 2008. gadā diska mešanā, bet 2012. gadā – lodes grūšanā, kopumā šā vīra kontā ir visu trīs kalumu paraolimpiskās medaļas. Starp citu, angļu valodā ir vārds *disabled*, kas man liekas ārpriekš. Es, pie pilnas veselības un saprašanas būdams, lodi droši vien nevarētu pagrūst tālāk par pāris metriem, bet cilvēks ratīņkrēslā to dara Paraolimpisko spēļu kategorijā un ar izciliem rezultātiem. *Disabled* viņš nav nekādā gadījumā.

Un kur nu vēl **Kristaps Porziņģis!** Gados pavisam jauns puisis, nūdien ražens augumā, brīdi, kad komanda *New York Knicks* viņu izvēlējās Nacionālās basketbola asociācijas ceturtajā kārtā, komandas *fani* bija gau-

žām neapmierināti un nicinoši, taču kopš tā laika Kristaps saņiedzis nūdien labus rezultātus. Medijos ziņots par mazu zēnu, kuŗš brīdi, kad izvēlējās tieši Kristapu, apraudājās, pēc kāda laika basketbolists un puika satikās un viens otram piedeva... Vēl varu pateikt, ka pagājušā gada Ziemsvētku laikā bija daudz cilvēku, kuŗi dāvanā no manis vēlējas saņemt krekliņu ar Kristapa Porziņģa uzvārdu un numuru, bet izrādījās – krekliņi bija ļoti liels deficīts! Acīmredzot komanda un līga neparedzēja, ka cilvēks tik ātri kļuvis populārs. Katrā gadījumā malacis, un turēsim visi īkšķus, ka Kristaps neiedzīvosies savainojumos, kā tas notika ar savulaik ļoti daudzsolšo Andri Biedriņu!

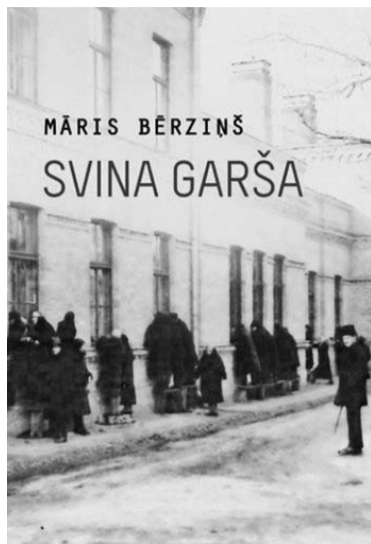
Mūsu Latvija ir maza valsts, taču ar tādu skāņējumu pasaulē, kas nebūt neatbilst mazumam. Lielā mērā tas ir pateicoties kultūrai. Ikviens no mums nosauks vismaz pusduci pasaulslavenu operdziedātāju no Latvijas, starptautiski slavenus atskaņotājmāksliniekus, akadēmisko kori *Latvija*, komponistu **Pēteri Vasku** u.c. Savulaik **Marija Naumova** uzvarēja Eirovīzijas dziesmu konkursā.

Latvijas vārdu pasaulē nes arī minētie sportisti, arī citi. Ikreiz, kad kādās meistarsacīkstēs tiek pacelts mūsu valsts karogs un atskan mūsu valsts himna, mums visiem kaklā savelkas kamols un acis sarietas asaras. Lai nu būtu, ka mūsu sportisti un sportistes arī turpmāk ļautu mums priekā gavīlēt!

Par mazo Latviju, kas ir tik liela

EDUARDS SILKALNS

Stāstniekiem ir divas vispārpieņemtas konvencijas, kuŗas neesot labi lauzt. Sacerējuma sākumā nevajagot ļaut lasītājam viegli uzminēt, kā viss beigsies. Pirmajā personā jeb "es" – formā rakstīta darba beigās autoram stāstītājs jāatstāj dzīvs, jo galu dabūjis stāstītājs jau neko vairs nespētu izstāstīt. Māris Bērziņš *Svina garšā* parādījis, cik spožu romānu var uzrakstīt, pat ja šīs abas konvencijas lauž.

Grāmatas sākumā 24 g. v. Torņakalna mālderzellim Mārisam Birkenam neraža: viņam deformēta miesas daļa, bez kuŗas nevar pilnvērtīgi milēt meitenes. Risinājums tiek rasts nelielā operācijā, kas, Matīnam atkailinoties, varētu ļaut viņu noturēt par žīdu. Ja lasītājs vispirms būs uzziņājis no grāmatas aizmugurējā vāka, ka romāna darbība būs no 1939. līdz 1941. gadam Latvijā, viņam bez šaubām uzausīs, ka, žīdu nīdēju nacistu okupācijas laikam iestājoties, izrādīsies, ka Matīss caur operāciju sevi iedzinis lielā nelaimē. Grāmatas beigās lasītāja aizdomas izrādās bijušas trāpīgas. – Otrās konvencijas pārkāpums 314. lappuses pēdējos trīs teikumos lasītāju sapurina, sagādā pat šoku: pats notikums ir iespējams, turpretim tā izstāstījums autora izvēlētajā formā ne. Pašas vēstures diktētajam un lasītājam pazīstāmām "vispārējām" beigām jāliek līdzās romāna galvenās personas tomēr neparedzētais gals.

Glūži kā romānam ir divas

beigas, lielos vilcienos paredzamās un konkrētas personas gadījumā pārsteidzošās, tā arī darba virsrakstā nosauktajam svinam ir divēji pielietojumi: svinam var būt loma kā mīlestībā, tā naidā. Šo smago un toksisko metālu, kā lasām 77. lappusē, saturot sieviešu lūpu zīmuli (te, lūk, mīlestība, kuŗas Matīss alkst!), bet no svina gatavo arī šauteni un lielgabalu lodes, kas tiek liktas lietā naida krāsainajā izpausmē, kaŗā. Matīsu, kas būtu vēlējies palaizīt lūpu krāsu un izbaidīt tās saldo garšu, simt lappuses tālāk trāpa svina lode, samaitā viņa mēli un vaigu, ļauj viņam izdvest vairs tikai patskaņus, un nu runa var būt vienīgi par kaŗa svinaino garšu Matīsa mutē (175., 180., 206. u. c.).

Literatūras par 1939. -1941. gadu mums nav mazums: ir liecības par laikmetu, gan patiesas, gan izdomātas, gan bez spiediena rakstītas, gan ideoloģiju noteiktas: ir akadēmiskas un vairāk populāras vēstures, ir memuāri, ir dažādu žanru daiļliteratūra. Kādas īpašības tad piemīt 75 gadus pēc attēlotā laikmeta publicētajam Māra Bērziņa romānam, kuŗu dēļ tas tiek visādi cildināts un godalgots? Nosaukšu četrus.

1. **Raits ritējums.** Nodaļas ir īsiņas, darbība aši pārslēdzas no vienas vietas un viena laika uz citu, notiek biežas it kā kadru maiņas, ar kādām mūsdienu steidzīgais lasītājs saradis kino un televīzijā. Nav dabas aprakstu, nav gaŗu pārdomu, nav personu raksturojumu, kas neizriet no viņu darbības un no dialogiem. Dialogu ir daudz. Visai neparasta no Māra Bērziņa puses ir viņa amatbrāļu, citu spalvas bruņinieku pakritizēšana par raitā rituma trūkumu viņu Latvijas pirmā neatkarības perioda darbos. Aleksandrs Grīns, piemēram, savu vēsturisko piedzīvojumu romānu *Tobago* sākot tā:

Pats gaŗākais mūža gājums līdzinās ātri skrejošai dienai, kuŗas vakarā, atskatoties atpakaļ, mums izliekas, ka nupat vēl bija tveices stunda un nav nostaigāts nekāds gaŗais ceļš gabals no tā brītiņa, kad augšup kāpa saules vaigs un

iesāka žūt rīta rasa. (169. – 170.). Ar Bērziņa varoņa Matīsa vārdiem izteikts uz galvošanu arī paša Bērziņa uzskats ir, ka šāds teksts ir *tik nomierinošs, ka plakstiņi salīp ciet.*

Citviet Bērziņš citē fragmentu no filozofa Paula Dāles grāmatas **Gara problēmas**, par kuŗu tas pats Matīss saka, ka viņam *jau no trīs teikumiem acis krīt ciet.* (248.)

Vārdu sakot, no visai cienījamiem priekšgājējiem Bērziņš it kā mācās, kā mūsdienās vairs nevajadzētu rakstīt.

2. **Raibs personāzs.** Autors sapulcinājis romānā etniskās izcelsmes un ideoloģisko uzskatu ziņā stipri daudzpusīgu cilvēku izlasi. Iepazīstam Matīsa patēvu, baltvācieti Volfgangu Vengeru, kuŗš, izrādās, tā pieķēries ne vien mūsu, bet arī savu senču dzimtenei Baltijai, ka nevēlas izmantot Hitlera piedāvājumu repatriēties, lai cik arī neprecīzs šis vārds, uz Lielvāciju. Turpretim Matīsa māte, latviete, drīzāk vēlētos piebiedroties repatriantu baram. Matīsa kaimiņš Jaceks Lokša ir polis, bet Matīsa kādreizējā klasesbiedra Rūdolfa Peles tēvs – žīds. Bunduru Kaŗa, savukārt, ir ne vien Rūdolfa, bet arī vāciešu draugs, kāds ir arī Pēteris Kārsiens. Lielāka doma ir Nikolajam Briskornam, sauktam arī par Koļu un Ņīnu. Viņš ir 40 gadus vecs un ir kā Matīsa tēvocis, tā viņa priekšnieks "balsināšanas, tapsēšanas un pervēšanas" darbos un viņa mentors. Tāds ļaužu konglomerāts tad nu ir "istā" augsne uzskatu sadursmēm, pārpratumiem un pāri darījumiem. Jāuzslavē rakstnieka izvēle par savu galveno personu izvirzīt āriešu cilmes proletārieti (jā, tādu, kam acis krīt ciet, lasot nopietnas grāmatas – skat. iepriekš!), jo ir gana daudz latviešu, kas uzskata, ka padomju okupanti vērsās pret buržujiem un inteliģenci, bet nacisti – tikai pret žīdiem un dažām skaitliski maznozīmīgām minoritātēm. **Svina garšā** šādu uzskatu patīcami korrigē.

3. **Faktuālu reiz presē un periodikā iespīestu materiālu ietilpināšana romānā.** Filmās nereti savij kopā nesen uzņemtus

kadrus, kuŗu iecerētājs varētu būt rūpējies vairāk par panākamo efektu nekā par patiesības atklāsmi, ar arhīvos sameklētiem dokumentālfilmu vai nedēļas kronikas fragmentiem, kas visam pasākumam piešķir autenticitātes garšu. Arī Māris Bērziņš savā romānā ietilpina daudzu avīzrakstu fragmentus un pa vienam otram dzejolim, kas publicēti ap to pašu laiku, kad iepriekšējās vai turpmākajās lappusēs rosās viņa personāzs. Paņēmiens nav gluži jauns, pēdējos gados tādu izmantojusi Anna Velīda Žigure savās Otrā pasaules kaŗa bēgļu sērijas **Viņi** grāmatās **Ceļā** un **Svešos pagalmos**. Bet nekādi papildu komentāri nav vajadzīgi, ja 13. – 14. jūnija deportācijas aprakstam, kur vagonus "piebāž līdz malām ar vēl siltām asinīm, izmīsušu garu un visrūgtākajām asarām pasaulē" (148.) seko raksti no 15. jūnija **Cīņās**, kur, protams, par deportācijām nav ne vārda, bet kur Padomju Latvijas rakstnieki, sapulcējušies savā pirmajā kongresā, apsveic dārgo Josifu Visarionoviču "par mūsu tautas atbrīvošanu no apspiedēju jūga". (153.) Vēl tai pašā **Cīņās** numurā var palasīties par labību rūsas kaitīgumu laukkopībā un par Valsts operas un baleta teātra iestudējumu **Pa dzimto zemi**, kur bijusi iestrādāta **Balāde par Stalīnu** un **Čekistu dziesma**. Jāatzīmē, ka romānu un tajā ietilpināto avīžu fragmentus var lasīt arī katru (s) par sevi, tomēr lielāks guvums būs, lasot visu tādā secībā, kādā tas grāmatā parādās.

4. **Spēcīgas vietas, gandrīz**

vai neaizmirstami skati. Līdzās nupat minēto deportāciju ainām graužošu iespaidu atstāj nāvei nolemto žīdu sarunas un citam cita drošināšana par to, kas viņus vistuvākajā nākotnē varētu sagaidīt. Lasītājam, kas zina patieso iznākumu, ar asarām acīs jālasa par viņu maldīgajām cerībām uz dzīvības saglabāšanu. Dažus gadus vēlāk, pēc atkārtotās okupācijas no Padomju puses, mūsu pašu cilvēki taču mēsa un baumoja stipri līdzīgi, izsakot cerību, ka "amerikāņi mūs atbrīvos". Grāmatas izskaņā autors vēlējies nodrukāt daudzās rindu rindās veselās 13 lappusēs asteriskus, katrai no šīm zvaigznītēm pārstāvēt kādu nacistu nogalinātu cilvēku. Par to, vai šī ir tikai kaprīze vai triks (angļu *gimmick*) jeb vai tā ir pienācīga goda nodošana vardarbīgi nogalinātajiem, domas var dalīties. V. G. Zēbalds 2001. gada romānā **Austerlics**, nonācis līdz žīdu iznīcināšanas attēlošanai, pēkšņi pārgāja uz izteiktu apziņas plūsmas rakstīšanas paņēmienu, ignorējot pat visus teikumu un rindkopu veidošanas un pieturas zīmju lietošanas ieradumus. Doma acimredzot, tāpat kā mūsu Mārim Bērziņam, bijusi tāda, ka ārprātīgus notikumus drukā vai atspoguļo tikai ar ārkārtējiem paņēmienu.

2016. gada 4. februārī Nacionālajā teātrī pieteikta **Svina garšas** drāmatizējuma pirmizrāde, drāmatizētāja vārds teātrī pieejamos informācijas materiālos nav nosaukts. Labākais vēlējums, kādu drāmatizējumam var izteikt, ir, lai tas neatpaliktu aiz romāna kvalitātes.

Visas Latvijā iznākušās grāmatas varat iegādāties pie lielākā grāmatu tirgotāja

"LATVIJAS GRĀMATA"

SIA "L. Grāmata"

Rīga, Elijas iela 17, LV-1050

Tāl. +371 67223294

Tālrunis +371 67227248

E-pasts: lgramata@lgramata.lv

Gada vārda titulu iegūst "atkraste"; spārnotais teiciens - "salauztā slotaskāta krimināllieta"

Aptauju jau trīspadsmito gadu rīkoja Rīgas Latviešu biedrības Latvīešu valodas attīstības kopa sadarbībā ar Latvijas Rakstnieku savienību un LZA Terminoloģijas komisiju. Par 2015. gada vārdu atzīta **"atkraste"**, savukārt spārnotā teiciena titulu saņēma **"salauztā slotaskāta krimināllieta"**.

Rīgas Latviešu biedrības (RLB) Latvīešu valodas attīstības kopa paziņoja, ka vārdu **"atkraste"** valodnieki iesaka izmantot turpmāk, runājot par jūras daļu, kuŗā iespējams veikt saimniecisko dar-

bību un kas atrodas tālāk par piekrastes joslu. Šis vārds veidots pēc latviešu valodas likumbāzēm un paplašina terminoloģiju. Starp gada vārda kandidātiem bija tādi vārdi kā "pārzimološana", "ritdienīgs", "daksītis", "papēzmeitene" un "Porziņģis". Vārda "Porziņģis" parādīšanos topā skaidroja kā teju vienīgo latviešu vārdu, kas skanējis visā pasaulē.

Gada nevārda tituls šogad piešķirts vārdam **"uzstādījums"**. Šī vārda konkurenti bija arī "Kleever", "brančs", "sadalāmie bēgli", kā arī

"oriģinālā mēsa". Žūrija uzskata, ka vārds "uzstādījums" šogad atkal tika lietots ļoti aktīvi arī gadījumos, kur būtu labāk lietot šī vārda sinonīmus.

Savukārt par gada savārstījumu atzīta **"instrukcija bērna lietošanai skolā"**.

Finālā iekļuvušo **spārnoto teicienu** vidū bija arī "Es tajā laikā biju Ķīnā", "Ikviens, kas ēd no rokas, vismaz pāris reizi gribējis tajā iekost", "Sods par braukšanu sabiedriskajā transportā" un "Mūs var glābt aukstums un nabadzība".

Rīgas Latviešu biedrības balvu nolemts piešķirt **Vladim Spārem** kā asprātīgākās prātulas **"ikviens, kas ēd no rokas, vismaz pāris reizi gribējis tajā iekost"** autoram.

Rīgas Latviešu biedrības priekšsēdis Guntis Gailītis sacīja, ka valodas kopšana ir nepieciešama. Valodas mācīšanos, pēc Gailīša domām, pozitīvi ietekmē šādu konkursu rīkošana, jo tie uzrunā visus Latvijā. "Sācīties par gada vārdu ir ārkārtīgi rosinošs konkurss, kur var piedalīties gan sirmgalvis, gan bērns, kas pasaka pirmos vārdus.

Ja pie valodas apmācības nāk atraktīvā sacensība, tad kļūst interesantāk," sacīja Gailītis.

Žūrijas locekle Ieva Kolmane sacīja, ka tendences valodā ir ļoti ilgas un lēnas, un ļoti reti gadās, ka tendences "uzzībsni kā meteorīti". Ilgstošās tendences saistītas ar citu valodu ietekmēm – angļu valoda un krievu valoda Latvijā patlaban dod stiprākās tendences. "Ir vesels lērums vārdu, ko uztveram kā paši savus vārdus, ignorējot, ka tie nākuši no citām valodām, piemēram, baznīca, zupa," sacīja Kolmane.

“Es jau nekad neesmu viens. Man ir mans ceļš zem kājām. Un manas domas.”

Rakstniekam Gunaram Janovskim būtu 100

INGUNA
DAUKSTE-SILASPROĢE

Rakstnieka literārā pasaule un tā varoņi dzīvo arī pēc autora, kurš nereti savos darbos ievijis paša pieredzēto, pārdzīvoto vai dzirdēto. Tas attiecināms arī uz rakstnieka Gunara Janovska pamatīgo literāro devumu – grāmatas lasa, viņa literārie varoņi dzīvo uz teātra skatuves, jo, kā atzinis rakstnieks: “Vairums no visa teiktā ir tomēr piedzīvots. Vai nu tiešā tādā veidā vai mazliet citādāk, bet tā ir mana dzīve” vai citā sarunā atzinis: “... es satiku visdažādākos cilvēkus, un tas viss man ir palīdzējis, devis vielu rakstīšanai. Man nebija jāizdomā. Pati dzīve deva ierosmi.” “Latvju enciklopēdijā” par Gunaru Janovski lasām: “Viņa personība dibinās uz emocionālo gaisotni, kas iegremdēta pagātnes ūdeņos, tāpēc neatsaucama, smeldzīga.”

1916. gada 8. februārī Somijas galvaspilsētā Helsinkos tālbraucēja kapteiņa ģimenē piedzima puisēns – Gunars Anatolijs Janovskis. Pats gan atzinis, ka gribētu būt dzimis Latvijā. Rakstniekam patīcis stāstīt par uzvārda iegūšanu, īsteni viņš esot Krūziņš un dzimtas saknes meklējamas Ventspilī un Aizputē. 1917. gadā ģimene pārcēlusies uz dzīvi vēju pilsētā Liepājā, bet 1922. gadā – uz Rīgu. Tolaik Gunars Janovskis latviski tikpat kā nav pratis, ģimenē runāts krieviski, latviešu un vācu valodu viņš iemācījies no kaimiņu bērniem, pagalmā un uz ielas spēlējoties, valodā bijis samanašs svešāds akcents. “Ziemu dzīvoju pilsētā un gāju skolā. Bet vasaras es pavadīju Daugavgrīvā, Bolderājā zvejodams. (...) Jūra, zveja, Bolderāja un tie cilvēki, ar kuriem tikos, ir palikuši atmiņā, ietekmējuši manu domāšanu un izjūtu par to, kas ir skaists un daļš, kā, piemēram, jūra un saulriets, un buras...” – vēlāk atminējās rakstnieks. “Daugavgrīva un Bolderāja – divi zvejnieku ciemati abpus Lielupes ietekai Daugavā. Šie ciemati nepalīdz projām neviena paša, tam neuzspiežot savas zīmes. Tā arī man ir tikusi zīme. Ne jau gluži uz pieres, vai uz rokas dilba. Tā ir iegrimusi, ieaudusies manā atmiņā. Kā dzeja. Melodija. Kā sāpīgs skaistums, kas man ir staigājis līdzī visu manu mūžu,” vēlākajos gados romānā “Ļaudis pie jūras” raksta Gunars Janovskis.

Viņš māsās 4. pilsētas pamatskolā, Rīgas 1. Valsts ģimnazijā, studē klasisko filoloģiju Latvijas Universitātē, tā gan neesot bijusi tuva sirdij, vienīgo prieku sagādājusi literatūra. “Latviešu valodas skolotājai apnika lasīt jūras aprakstus manas domrakstos. Viņa neizprata manus zēna gadus. Kamēr citi skolēni gāja ganos, palīdzēja tēva saimniecībā vai sportoja, es visas vasaras no astoņu gadu vecuma pavadīju, ar tēvu zvejodams jūrā, un tā palīdzēju pelnīt manu skolas naudu. (...) Es citu nezināju kā tikai jūru. Par ko citu gan varēju rakstīt.” Latvijā aizsākas darba dzīve – vairāki gadi Valsts papīru spiestuvē par korrektoru, par darbvedi un grāmatvedi, arī matroža darbs. Viņš pieredzēja, kā aizved paziņas. Viņu norikoja par vācu

valodas tulku Jēkabpils aprīnka pārvaldē (1941-1944). Un tad, līdzīgi kā lielam skaitam latviešu, no degošās Liepājas, līdzīgi ņemot mugursomu, dzīvību un skaudru bēgļu neziņu, aizsākas bēgļu gaitas. Torna, bēgšana no krievu zonās, dzīve bēgļu nometnes barakās un liels trūkums. Tomēr rodas iespēja ar citiem bēgļiem studēt Bonnas Universitātē, tad vienu vasaras semestri vācu valodu Heidelbergas Universitātē, kur dzīma romāna “Ēnu menuets” iecere. 1947. gadā Gunars Janovskis izceļo uz Angliju, kas tolaik aicināja vienkāršā darba darītājus, galvenokārt vīriešus un jaunas neprecējušas sievietes. Viņš strādā ķieģeļu ceplī un cementa fabrikā. Tad šis vienkāršā darba laiks beidzās. Gunars Janovskis izveidoja otru ģimeni ar Rasmu Breikšu. Lielāko daļu mūža rakstnieks nodzīvoja Kaiju mājās Notinghamas tuvumā, kur pirmo laiku strādāja par fermeri, stādīja arī mežu, augludārzu, sieva kopa rozes, bet vēlāk viņš pievērsās tikai rakstniecībai. “...es iemācījies mīlēt laukus, man atklājās pretēji jūrai otra pasaule – zeme, mežs, daba.” Salīdzinoši vēl, ap 40 gadu vecumu, Gunars Janovskis sācis rakstīt, kaut gan, jau, iestājies Latvijas Universitātē, 17 gadu vecumā, zinājis, ka būs rakstnieks. Vien tolaik trūcis pieredzes, trūcis vielas, ko aprakstīt. “Es apzinājos, ka vēl neesmu nekas. Ka es esmu ceļā uz kaut ko un ka man ir dota iespēja mācīties, vērot, lasīt, izjust, saprast. Protams, aizkavēja jau arī kaņš un pirmie trimdas gadi,” sarunā Mārim Čaklajam atzinis jubilārs. Pirmā publikācija Latvijā, tēlojums “Piezīmes ceļojot” ar pseidonīmu Gunārs Salna publicēta laikrakstā *Studentu Dzīve* 1938. gada 28. septembrī.

Gunars Janovskis ienāca trimdas literatūrā sešdesmitajos gados kā jauns, tomēr nobriedis rakstnieks ar romānu “Sōla”, ko vispirms publicēja laikrakstā *Londonas Avīze*, 1963. gadā apgādā “Grāmatu Draugs” tas iznāca kā toreiz vēl neiepazītā rakstnieka pirmā grāmata. Jānis Rudzītis autoru nodēvēja par “jaunu zvaigzni zvaigznājā”.

Pēc spilgtās debijas viņa nākamie darbi tika gaidīti, pirkti un lasīti. Jau 1956.-1957. gadā *Londonas Avīzē* 35 turpinājumos iespieda viņa romānu “Virragā” (autora nosaukums Mērsragam, laikraksta publikācijā kļūdaini norādīts autora uzvārds – G. Jankovskis). “Nebija absolūti nekā cita, ko darīt, kā pašam savās domās dzīvot. Tur arī radās mani pirmie romāni,” atzinis rakstnieks. Tolaik trimdas literatūrā ienāca jauna, galvenokārt svešumā izglītojusies paaudze, kas nereti gāja modernās prozas meklējumu virzienā. Vēlīnais debitants Gunars Janovskis šajā pulkā bija savrupnieks, atzinis literatūrzinātnieks Benedikts Kalnačs. Un aizsākās gaŗā rakstniecības un romānu jūdze. Rakstnieks rakstīja katru dienu, rokrakstā, par kuŗu viņa māte reiz teikusi: “... ļoti sīks, (...) kā izārdīta dzija.”

Rakstniekam ir savas spēcīgās temas un skarbi emocionālie tēlo-

jumi; viņš pievērsās latviešu leģionāru likteņa tēlojumam kaŗa un svešuma gaitās “Bez ceļa” (1965), “Pie Tornas”, “Pār Trentu kāpj miglā” (abi 1966. g.), “Pēc pastardienas” (1968), “Balsis aiz tumsas” (1972). Daudzi bijušie leģionāri, būdami vientuļnieki, kuŗi arī nometnēs nebija īsti vajadzīgi un nelabprāt tika pieņemti, tur dzīvojuši tumsos kaktos un reizēm pat slepeni, – bija pirmie, kas centās tikt projām. Arī tikt projām no atmiņu smaguma, “nomoda murgiem” un varbūt – lai sāktu dzīvot. Tomēr Gunara Janovska romāni rāda, ka arī citā zemē, vienkāršos darbos ejot, viņi nespēj tikt vaļā no kaŗa pieredzējuma, draugu zaudējuma, no tā, ka atradušies uz dzīvības un nāves traušlās robežas. Viņu dvēsele ir izdedži. Viņi nespēj vairs dzīvot kā citi. Viņi ir izslāpuši mīlestības, tomēr no viņu sirds vairāk nekā rūgtums, viņi ir laika nocietināti, īsti nekur neiederās.

Otru Gunāra Janovska romānu tematisko loku veido Anglijas latviešu sabiedrības tēlojums: noveļu krājums “Svešumā” (1966), romāni “Kur gaiļi nedzied” (1974), “Un kas par to” (1978), “Novakare” (1980), arī stāstu krājumā “Kur sunim vieta” (1978) u.c. Svešumā dzīvojot, rakstnieks atgriežas 20. gadsimta 20., 30. gadu Latvijā – Rīgā un Pierīgā starp Bolderāju un Daugavgrīvu, top romāni “Uz neatgriešanas” (1973), “Kaijas kliegz vētru” (1977), “Ines” (1982), “Cilvēks, kas gribēja vairāk” (1987, kopā ar Laimu Kalniņu), novele “Ļaudis pie jūras” (1987), “Pilsēta pie upes” (1992) u.c. “Vai tev ir dvēsele, Trentas upe? Daugavai ir. Tāpat Gaujai. Vai ir kāda vieta okeanu dzīlēs, kur upju dvēseles tiekas? Tad stāsti, Trenta, Daugavai, stāsti Susejai, ka tavos krastos ir mitis trimdīnieks,” atklāj rakstnieks romānā “Pār Trentu kāpj miglā”.

Rakstnieku saistījusi norvēģa Knuta Hamsuna daiļrade, tuvi bijuši igauņu Antona Tammsāres un Augusta Gailita darbi; šajos trimdas romānos centrā ir vien-

tuļais trimdīnieks, kas, dzīvodams svešatnē dabas vidū, gara acīm skata dzimtās zemes mežus, ūdeņus, saulrietus vai ausmas un savā vientuļībā jūtas vēl vientuļāks. Gunara Janovska darbiem raksturīga koncentrēta izteiksme, poētisks cilvēku un vides tēlojums, smeldzīgi skaudrs mīlestības un dzimtenes temu risinājums. Kritiķis Jānis Rudzītis rakstīja: “...varbūt esam ieguvuši sekmīgāko starp vairākiem latviešu rakstniekiem, kas centušies tuvoties ziemeļnieku prozas tradīcijām.” Spēcīgi izskan arī citi rakstnieka romāni – “Ēnu menuets” un “Dziesma mežam” (abi 1969), “Rolands” (1971), “Purvā” (1981), “Helmi” (1988), stāstu krājums “Smiekliņam” (1967), “Ieklausies naktī” (1975), “Gunars Janovskis stāsta” (1985), noveļu krājums “Nelūgtos ciemos” (1970), dzejoļu krājums “Paskaties kļāvā” (1974), “Vai ilgi vēl” (1989, abi kopā ar Indru Gubiņu), ir viencēliens “Liftā” (teātri 1971).

Kritiķis Jānis Andrupis rakstījis: “Viņa grāmatās dzīvo nepieredzētai varonībai un tikpat lieliem pazemojumiem cauri gājušais latviešu kaŗavīrs, tur gaŗajā svešuma jūdžē kustas trimdīnieks, tur šīs dienas apvēršņos parādās latvietis ar savu spēku un vājumu, gudrību un maldiem, labestību un sīkmanību. Bet aiz visa tā vienmēr klātu jūtams pats galvenais atbilžu meklētājs un izšķirīgais lielums – tauta tēvzemē”. Daudzo romānu autors atzinis, ka nevar uzrakstīt neko, kur pats kaut kādā veidā nebūtu līdzdalībnieks. “Pats esmu novērotājs, reti – galvenais varonis. Katrā manā grāmatā var sastapt mani, vienmēr klāt ir kāds, kas skatās, vērtē, tas esmu es. Es pratu zvejot, vēlāk trimdā zemi kopt.” Rakstnieks darbojās LPB Anglijas kopā, 1992. gadā tika uzņemts Latvijas Rakstnieku savienībā, par saviem literārajiem darbiem saņēmis arī godalgas. Latvijas Zinātņu akadēmija viņam piešķīra Goda locekļa diplomu, bet 1996. gadā rakstnieks saņēma Triju Zvaigžņu ordeni.

Vēl viena Gunara Janovska aiz-

raušanās bija gleznošana, viņš ilustrēja vairākas savas grāmatas. Mūža pēdējos gados rakstnieks pamazām zaudēja acu gaismu – nevarēja lasīt un rakstīt. Sāka gleznot, nācās pārcelties uz veco ļaužu mītni “Straumēnos”, mūžībā aizgāja sieva. Kad Gunars Janovskis iepazinās ar Sarmīti Ērenpreisu, viņš pārcēlās uz Kriku Northamptonšīrā. Rakstnieks ieguva uzticamu dzīvesdraugu un krietnu palīgu rakstīšanas procesā.

Rakstniece Indra Gubiņa atminas, ka Gunars Janovskis bijis apveltīts ar izcilu balsi, gandrīz visu mūžu dziedājis koŗos un piedalījies visos Eiropā rīkotajos trimdas Dziesmu svētkos. Tie viņam bijuši dvēseles svētki, kad tauta, un it sevišķi lielais koris, saplūda dziesmās – tautas dvēselē. Viņš ar “Straumēnu” kori piedalījies arī Dziesmu svētkos Rīgā. Romānā “Kur gaiļi nedzied” lasām: “Bet vai tad tu nesaproti, ka tiem koris ir daļa no viņu dzīves. Kamēr var dziedāt, tikām liekas, ka laiks ir apstājies, ka vēl nav pienācis lielais bezcerīgais vecums, kas cilvēku nostumj sienmalī un kaktiņā”.

Latvijā izdotas vairākas rakstnieka grāmatas, bija iecerēta Kopotu Rakstu izdošana 17 sējumos (iznākuši 15), izdota grāmata “Mans dzīvesstāsts un 33 dzejoļi”. Vairāki rakstnieka prozas teksti dramatiķēti iestudēti, tostarp veidojās veiksmīga radoša sadarbība ar režisoru Vari Braslu Valmieras teātri – “Sōla” (1993), “Izdedži” (1994), “Gredzens uz tilta” (pēc romāna “Helmi”, 2009), Televīzijas teātri Gunas Balodes režijā tapa “Heidelbergas naktis” (pēc romāna “Ēnu menuets”) un “Sarkanā krāce”. Nacionālajā teātri Indras Rogas režijā – “Uz neatgriešanas” (2009, dramatiķējusi Inga Ābele), uzņemta Dzintras Gekas portretfilma “Gunars Janovskis” (1991) un Marutas Jurjānes “Sarunas ar Gunaru Janovski” (2001, filmēta 1997. gada vasarā Rīgā).

Rakstnieks ne reizi vien atzinis, ka nav ticējis, ka viņa grāmatas reiz lasīs Latvijā. Tomēr tā notika, rakstnieks pats pieredzēja un jūtās iepriecināts, redzot savas grāmatas Latvijas grāmatveikalu skatlogos. G. Janovskis cerēja, ka šeit viņa grāmatas būs atklāsmē, proti, jaunas un iepazīstamas pasaules, cilvēku likteņu un likteņgriežu atklāšana. 1999. gada septembrī sarunā ar dzejnieku Māri Čaklo rakstnieks atzinis: “Es dzīvoju Anglijā un neesmu mājās. Es atbraucu šeit, un es jūtu, ka es pieradu šeienei”.

2000. gada 27. aprīlī rakstnieks aizgāja mūžībā, tika pārbēdīts Rīgā. Mārupatgriešanās ceļš turpinās – 2012. gadā Valmieras teātri Vaŗa Braslas iestudētā “Klaidoņa lūgšana” tiek izrādīta arī 2016. gadā. Rakstnieka radītā pasaule ir tepat līdzās. Turklāt iespējams, ka Latvijas simtgades dāvanu pulkā būs arī režisora Viestura Kairiŗa spēlfilma “Pilsēta pie Daugavas”. Un vēl – 4. februārī Latvijas Nacionālajā bibliotēkā notika Gunaram Janovskim veltīts literārs sarīkojums, apliecinot, ka mūsu interese par rakstnieku nav gaisusi.

ĢĪMETŅU KUTELĪBAS

ULDIS ZEMZARIS

(Turpināts no Nr. 4)

No sirmo veču modeļiem man tomēr viziteismīgākie ir bijuši mans zīmēšanas skolotājs Kārlis Miesnieks un tuvais draugs koktēlnieks Artūrs Bērnieks, pie kuŗa desmit skaistas vasaras pavadīju Duntē. Ar izteiksmīgo sirmbārdi Bērnieku iepazinos jau kā modeli, jo profesors Tillbergs bija viņu uzaicinājis uz akadēmiju papozēt portretu klasē tajā gadā, kad es tur mācījos. Bērnieks bija iznācis no slimnīcas, satīcis Tillbergu un žēlojies, ka pagaidām neko nevar strādāt, tādēļ profesors bija domājis tādā veidā viņam nedaudz palīdzēt. Artūrs Bērnieks savā kokgriezēja mākslā bija naīvists primitīvisists, ko pēc kara periodā valdošā vara par īstu mākslu neuzskatīja, lai arī 1937. gadā Starptautiskā izstādē Parīzē viņš bija apbalvots ar *Grand Prix*. Kā modelis viņš sēdēja apzinīgi un rāmi, rokas atbalstījis uz pašdarināta spieķa un, ieklausīdamies studentu draiskajās sarunās, pa reizei ko piebilda vai iesmējās. Pusdienot viņš nāca kopā ar mums, studentiem, kur lejā pagrabā bija iekārtota ēdnīca, un, izsacīdams savas atziņas par dzīvi un mākslu, aicināja braukt pa vasaru pie viņa uz Dunti – māja esot pašā jūras krastā. Tā izrādījās veca bijusi barona vasarnīca, kas jau divos aizvadītajos pasaules karos krietni izdemolēta, bet vieta patiešām romantiski skaista. Tā kā manā rīcībā bija sievastēva dāvinātais *Moskvičs*, ar to varēju viņam pakalpot. Bet savukārt jūras skatus pagleznot man ļoti kārojās, un tas abpusēji veicināja mūsu sadraudzēšanos. Pēc pirmā akadēmijā pabeigtā portreta es vingrinājos viņu skicēt vēl un vēl, jo viņš, kā mākslas sapratējs, to tikai atzinīgi atbalstīja. Duntē atklājās Bērnieka īstais raksturs un veča lupatāinība ar dikajām krastā tupētāja pozām vai noņemšanās ap laivu, kad braucu ķert zušus. Patumšajā virtuvē, kas bija daudz maz sakopta telpa, es tvēru viņa izteiksmes pie galda vai atpūtas brīdī zvaļē uz salmu maisa kopā ar suni. Es iemanījos gleznot viņu jau bez tiešas pozēšanas, dažādi variēdams vecuma un vientulības tēmu. Profesoru Kārli Miesnieku sāku portretēt jau savos studenta gados. Viņš tad vēl bija gluži stingrs uz kājām, lai gan jau sirms un ar pavājinātu redzi. Ienācis no gaišā gaitēņa tumšākā telpā, viņš uzgrūdās taburetēm un molbertiem darbnīcā un savus audzēkņus vairāk atpazina pēc balsīm. Tolaik viņam bija izdevīgi atgādināt to, ka Somijas ceļojuma laikā ir ciemojies pie Repina "Penatos", un sīki atstāstīja, kā tas bijis. Man radās asprātīga ideja kompozīcijas kursa darbā uzgleznot "Kārlis Miesnieks pie Ilja Repina", un pašu profesoru turpat ērti izlietot par modeli. Viņš tam piekrita un vēl uzaicināja atnākt līdzī uz māju, kur viņam esot uzgleznots Repina portrets, lai es īsti redzētu, kāds slavenais krievu gleznotājs ir izskatījies. Iecerētā kompozīcija man tomēr necik laba nepadevās. Toties es tuvāk iepazīnos ar savu profesoru

Kārlis Miesnieks

un iesāku viņa portretu. Viņu zīmēt bija interesanti, jo pompozais stāvs un vecīgā seja vienmēr iekļāvās stāstītāja izteiksmēs, un vaibstu līnijas bija stiegras, ekspresīvas. Kad viņu, kā redzi zaudējušu, no akadēmijas aizraidīja pensijā, es turpināju profesoru apciemot mājās, kur viņa lielajā pašbrūvētajā darbnīcā meistaram bija atlicis vairs tikai pavigrot un pakavēties atmiņās par spraiģajiem darbošanās gadiem, par dabas skaistumu un medībām, un par jaunību Piebalgā. Pamazām jau pilnīgā aklumā grimstot, viņš vairāk sēdēja atzveltņās krēslā, vēlāk gulēja gultā, bārdi izslējis, un ciemošanās reizēs man patika viņu atkārtoti variējot zīmēt, tā lietderīgi izmantojot mūsu tērēšanas stundas. Reizēm paņēmu līdzī savu mazo Alvi, kas bija sācis iet Rozentāla mākslas skolā, un arī viņam bija vajadzīgas skices, ko skolā uzrādīt. Miesnieks, sadzirdējis zīmuļa skriptināšanu uz papīra, jautāja: "Ko viņš tur dara?" – "Viņš jūs zīmē," paskaidroju. "Ā! Tas ir labi – zīmēt, tas ir pamatīgi, tas ir visam pamatā." Miesnieks uzticīgi pārstāvēja klasisko Pēterburgas Štiglica skolas metodiku.

Tā man sakrājās daudz tādas nežēlīgā vecuma un traģiskās sejas skices, un pēc tam es uzgleznoju portretu, kur Miesnieks aklumā iet, balstīdamies uz spieķa un ar otru roku taustīdamies tumsā. Nekā omulīgāka, kā redzat, šajā stāstījumā nav. Bet, kā jau teicu, vecos cilvēkus zīmēt var visbrīvāk un patiesāk – neviens nekontrolē, neilgojas izskaistinājuma – tā veidojas dziļāka atklāsme portretā. Tikai šie izteiksmīgie un mākslu izprotošie modeļi ir reti sastopami, jo ne katrs vecs cilvēks spēj gleznošanu rosināt. Tagad jau pats esmu astoņdesmitgadnieks un varu gleznot sevi kā sirmo veci,

spoguļi skatīdamies. Pašam sevi uzgleznot ir visai grūti, jo trūkst sānskata, trūkst objektīva sava rakstura izpratnes un neglaimojoša vērtējuma. Un tomēr – pašportretus ne velti vecuma vientulībā ir radījuši daudzi pazīstami mākslinieki. Visi pašportretisti ir mazliet glūnīgi, ar urdīgu skatienu un pat nirdzīgi vai drūmi. Tas no ilgstošas sevis vērošanas spoguļi un arī no tā, ka mākslinieks tur ierauga savu likteni.

Lai jestrāk pabeigtu šo groteski tendēto portretista pieredzes atskaiti, jāpastāsta vienu cilvēci attaisnojumu vājuma brīdī citkārt profesionālajā daiļradē. Viens nopietns kungs pasūtīja savas kundzes portretu, kuŗa gan ar īpašu izteiksmību neizcēlās. Bet mākslinieki taču savā iztēlē spēj ieteicām kundzei uz pozēšanu

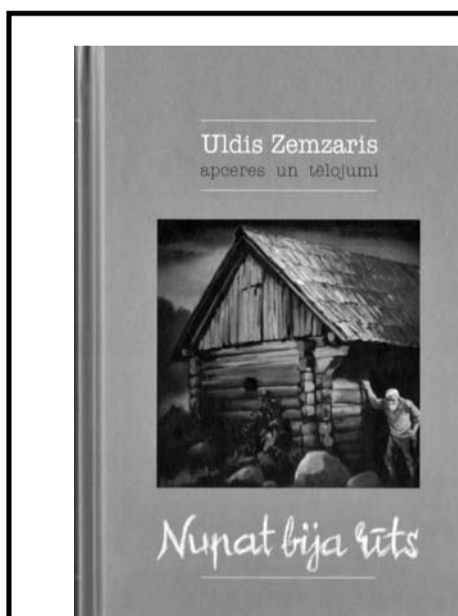

Veco cilvēku portreti

paņemt līdzī savas labākās kleitas, lai, kā profesors Tillbergs mani mācījis, varētu portretu pienācīgi "aranžēt", izceļot viņu kā dāmu. Izvēlējamies arī rotas, ieteicām matu sakārtojumu, un kundze uzgērba varbūt jau aizmirstu balles tērpu ar caurspīdīga zīda piedurknēm, ko uzgleznot nācās ar rūpību un prasmi. Arī pozu bijām izvēlējušies aristokrātiski cēlu. Darbs, lai arī nenoliedzams parādes portrets, izdevās gleznieciski izturēts un veiksmīgs. Bet viņas vīrs, to ieraudzīdams, izsacās: "Nē! Tā nav viņa! Tā nepavisam nav mana sieva. Viņa mums mājās ir tāda mammiņa, tāda mīļa māte bērniem, bet te absolūti nav sev li-

dzīga." Tā kā pēc pārbaudītas pieredzes biju modeļi šajā pozā arī nofotografējis, tad rādījām bildes kā līdzības pierādījumu. Bet satrauktais vīrs tikai atkārtoja: "Nē, nē! Arī fotografijās viņa nav sev līdzīga. Cik esam kopā fotografējušies, vienmēr viņa objektīva priekšā pārvēršas. Tieši tāpēc pasūtīnāju gleznu pie jums, jo zinu jūsu aparatos mātes un vecāsmātes portretus. Bet šī nav mana sieva, šī ir pilnīgi sveša persona, un bērni arī viņu tur nepazīs."

Tā nu pasūtīnātais portrets palika pie manis, vēlreiz pierādot to, ka parādes portrets tomēr nav īsti pārliecinošs un paties cilvēka rakstura atklājējs.

Serijā *Laika grāmata*
nākusi klajā mākslinieka
ULŽA ZEMZARĀ
astotā prozas grāmata

"NUPAT BIJA RĪTS".

Skaistā, krāsainā valodā rakstītas apceres un vērojumi par dzīvi, dabu, cilvēkiem, tostarp par mums labi zināmiem. Grāmatā pašā autora gleznu reprodukcijas.

Interesenti Amerikā grāmatu var iegādāties, nosūtot čeku **RASMAI ADAMS**
114 4th Ave NW, Largo, FL33770
Tāl.: 727 953 6313
e-pasts: rasma@laiks.us
Cena, t. sk. pasta izdevumi – USD 25,-

NOVADU ZIŅAS

Kur glabāt ievārījumu un marinētus gurķišus?

LĀSMA GAITNIECE

Viens no neparastākajiem pērnā gada braucieniem pa Latviju šo rindu autori saistās ar kādu mazpilsētu Vidzemē, kuŗas nosaukums plašu atpazīstamību guvis gan dabas taku, gan slepenā bunkura, gan arī diemžēl likvidētās papīrfabrikas dēļ. Runa, protams, ir par Līgatni – vietu, kas atrodas Gaujas Nacionālā parka teritorijā un tikai mazliet ilgāk nekā 20 gadus bauda pilsētas tiesības.

Mans dzīvesbiedrs piepeši atcerējās, ka pirms ļoti daudziem gadiem pie Līgatnes pāri Gaujas upei redzējis pārcēlāju, kas mūsdienās, protams, ir milzu retums. Atklājās, ka šis pārcēlājs darbojas vēl aizvien, tāpēc nolēmām to apskatīt, kā arī iebraukt Līgatnes centrā. Iztaujājuši darbinieki par ceļu, devāmies ceļā!

Pārcēlāju atrast nav grūti – jāizbrauc cauri pilsētai, sekojot norādēm. Pārceltnes funkcija ir palīdzēt cilvēkiem un arī automašīnām nokļūt upes pretējā krastā, respektīvi, tā savieno Līgatnes un Pārgaujas novadus. Izrādās, ka 17. gadsimtā pār Gauju bijušas veselas deviņas pārceltnes, bet mūsdienās šī palikusi vienīgā ne tikai Latvijā, bet visā Baltijā! Tuvojoties krastam, priecājāmies, ka neesam vienīgie interesenti – turpat bija piestājuši arī kāda ārzemnieku grupiņa, kas savdabīgo koka konstrukciju fotografēja un filmēja. Pārcēlājs sastāv no divām kopā sastiprinātām laivām, uz kā uzmontēts

Pirmajā brīdī, ieraugot klintīs durvis, ir lieli brīnumi. Kādam nolūkam te tādas izveidotas? Izrādās, viss ir vienkārši – Līgatnē atrodas visromantiskākie pagrabi Latvijā. Smilšakmens atsegumus daba “veidojusi” vairākos stāvos. Lai neuzmanīgām ceļotājam neatgadītos nelaime, taciņu malās, kā arī kāpnēm ir koka margas // FOTO: Lāsma Gaitniece

dēļu klājs. Pāri upei ir nostiepta trose, ar kuŗas palīdzību pārcēlājs, izmantojot straumes spēku, tiek novadīts vēlamajā virzienā. Pēc neilga brīža, ko pavadījām Gaujas krastā, ar automašīnu piebrauca kāds vīrs, kuŗam bija nepieciešamība izmantot pārcēlāju. Izkāpjot no savas automašīnas, viņš vispirms zvanīja uz norādīto mobilo tālruni, un

jau pēc pāris minūtēm no upes pretējās puses mūsu virzienā devās pārcēlājs. Mēs, skatītāji, gandrīz vai ar aizmūrētu elpu sekojām līdzī, kā vīrs ar savu auto uzbrauc uz dēļu klāja un tiek nogādāts pāri upei, Pārgaujā.

Līgatne visas mūsu valsts mērogā ievērojama ar to, ka šai pilsētā atrodas liels skaits smilšakmens atsegumu jeb, kā teiktu

cilvēki, kuŗi ar ģeoloģiju ir uz “jūs”, klintīs un ieži. Jāpiebilst, ka slavenais Zvārtes ezis, kas atrodas netālu, Līgatnes un tās apkārtnes atsegumiem izskatās ļoti līdzīgs. Dzīvesbiedrs mašīnu atstāja pilsētas centrālajā ielā, lai mēs savdabīgos dabas veidojumus varētu apskatīt un izstāģēt. Jā, šie lieli “milži” patiesi atrodas pašā Līgatnes viducī, kas vietai piešķir īpašu šarmu un kalpo par atšķirības zīmi, salīdzinot ar citām Latvijas pilsētām. Lustūzis, Anfabrikas klintīs un Sprinģu ieži, iespējams, ir visplašāk zināmie, jo ir Valsts nozīmes aizsargājami dabas objekti, taču Līgatnē un tās apkārtnē kopā to esot vairāki desmiti! Runājot konkrēti par Lustūzi, jāpiemin, ka tas atrodas Līgatnes upītes labajā krastā un faktiski ir pirmais smilšakmens atsegums, kas pamanāms, iebraucot pilsētas centrā.

Tēlaini izsakoties, masīvās klintīs “izbūvētas” vairākos stāvos un to virsotnes bieži noaugušas skuju un lapu kokiem. Atliek vien brīnīties, ka koku saknes spējušas izlauzties cauri akmenim. Lai tiktu interesantākajās vietās, jāpārvar daudzi koka pakāpieni. Tad, ja paskatās lejup, caur šo koku zariem var pamanīt Līgatnes upītes plūdumu. Lai ceļotājus pasargātu no iespējamām nelaimēm gadījumiem, kas var notikt neuzmanības dēļ, taciņās un arī pakāpieni aprikti ar koka margām.

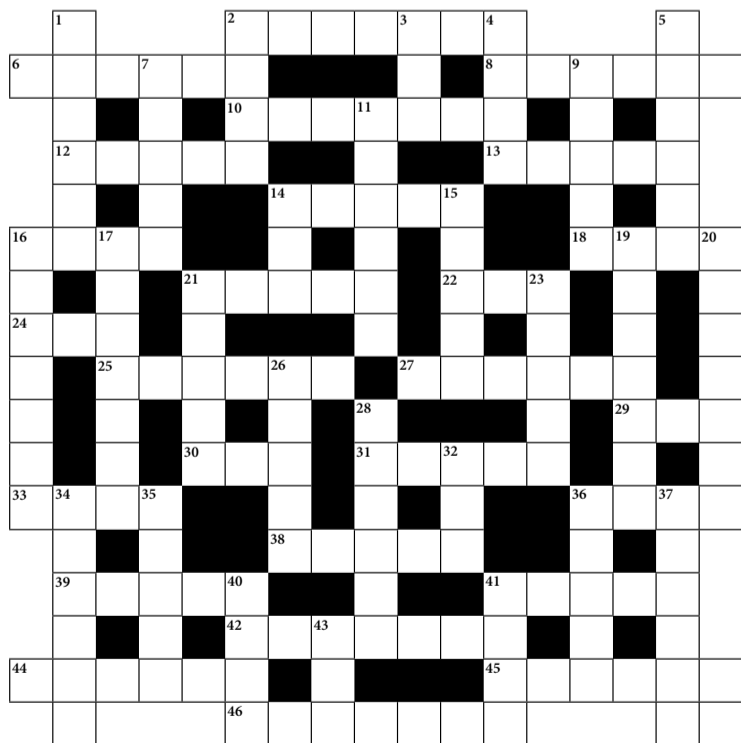
Staigājot pa klintīm, uzmanību pievērsu vairākām tajās iebūvētām durvīm. Kādam nolūkam šīs durvis paredzētas? Izrādās, Līgatnes iedzīvotāji aptuveni no 1770. gada klintīs izcirtuši alas un pašu vajadzībām ierīkojuši pagrabus, kur sausumā, tumsā un konstantā temperatūrā uzglabāt krājumus ziemai! Jaunākie no pagrabiem izveidoti vien 1973. un 1974. gadā. Kad to uzzinu, kļūst saprotams, ka ikvienas klintī izveidotās durvis kalpo par ieeju kādā no vietējo iedzīvotāju pagrabiem. Lielākā daļa durvju izgatavotas no dēļiem un slēdzamas ar primitīvu atslēgu, kādu nereti izmanto malkas šķūniņiem. Vienas no durvīm bija nedaudz sabojātas – tām bija izlauzts dēlis, tāpēc ikviens ziņkārīgs, tai skaitā šo rindu autore, varēja palūkoties, kas aiz tām noglabāts. Un patiesi pagraba pustumsā bija pamanāmas vairākas burkas – kādas līgatnieku ģimenes krājumi ziemai!

Precizitātes labad jāpiebilst, ka Līgatnes klintīs ir izveidoti ne tikai pagrabi, bet arī alas, kuŗas var brīvi ieiet, ja vien nebauda tumsa un iespējamā “tikšanās” ar sikspārņiem. Tā kā alas no ārpasaules nav norobežotas ar durvīm, vienā iegājām arī mēs. Savā ziņā laimējās, jo alā nevaldīja necaurredzama tumsa. Mums ceļu apgaismoja zemē novietotās svečītes, kuras tur droši vien atstājuši iepriekšējie ceļotāji.

Sastādījis JĀNIS REVELIŅŠ (ASV)

KRUSTVĀRDU MĪKLA

ZIŅAS ĪSUMĀ

Līmeniski. 2. J. Janševska romāns. 6. Pilsēta Latgalē. 8. Valsts Austrumu Afrikā. 10. Latviešu gleznotājs (1906-1985). 12. Operas “Taisa” komponists. 13. Saska. 14. Pilsēta Lietuvā. 16. Strādāt smēdē. 18. Zemākā sieviešu balss. 21. Tūristu iecienīta Itālijas sala. 22. Sievietes vārds (maijā). 24. Ādas slimība. 25. Sena latgaļu karaļvalsts. 27. ...

Obama. 30. Uz krēsla... 31. Aplicinājums par naudas saņemšanu. 33. Aiztieks. 36. Skice. 38. Rūdolfa Blaumaņa novele “... pavasari”. 39. Helmara Rudziša 1949. gadā nodibināts laikraksts. 41. Žāvēta piensula, ko iegūst no miega magones. 42. ASV prezidents (1977-1981). 44. Mazs koka gabaliņš. 45. Ievirzīt lodī mērķī. 46. Purva bebrs.

Stateniski. 1. Izsūtījums. 2. Operas “Pērļu zvejnieks” komponists. 3. 1951. gadā nodibinātā latviešu organizācija Amerikā. 4. Dzirdes organs. 5. Iestiprināt materiālu apģērba gabala iekšpusē. 7. Iezveļ. 9. Sievietes vārds (martā). 11. Zaķu dzimtas dzīvnieks. 14. Rada dūms. 15. Vecās derības pravietis. 16. Viens no slavenākajiem Latvijas un Vācijas vijolniekiem (dz. 1947. g. Rīgā). 17. Baltijas valsts. 19. Dzelteni melni svītrots kukainis ar dzeloni. 20. Dārgmetalls. 21. Pārspīlētā dievināšana. 22. Klosters priekšnieks. 26. Kēdes. 28. Izglīt. 32. Strupa. 34. Dūre. 35. Ātri. 36. Bojā. 37. Smagi elpot. 40. Izpaužas kā balss vai dziesma. 41. Kuŗu piestātne.

Krustvārdu mīklas**(Nr. 04) atrisinājums**

Līmeniski. 7. Smiltene. 8. Dambrete. 10. Liellaiva. 11. Parks. 13. Samts. 15. Masalas. 17. Stārķi. 18. Vēlētis. 19. Klaips. 20. Atlupt. 24. Laiska. 25. Izniķt. 26. Satekas. 29. Bites. 31. Store. 32. Konflikti. 33. Atpalikt. 34. Pretmets.

Stateniski. 1. Amizants. 2. Atāls. 3. Antena. 4. Batika. 5. Abras. 6. Atestāts. 9. Alkans. 12. Karaliste. 14. Atlipināt. 15. Misijas. 16. Svilpis. 21. Variants. 22. Viegli. 23. Skorbuts. 27. Apniķt. 28. Apkure. 30. Skola. 31. Siets.

Valmieras Kultūras centrā 6. februārī svinēs pastāvēšanas 50 gadu jubileju ar sarīkojumu “Satikšanās”, kur uzstāsies visas mākslinieciskās pašdarbības kopas un viņu draugi. Centra foajē tiks atklāta jubilejai veltīta izstāde par kultūras iestādes 50 gadu vēsturi. Tā būs apskatāma līdz 29. februārim, bet vēlāk tiks izvietota centra 2. stāvā, kur kļūs par pastāvīgu ekspozīciju.

Latvijas zivju konservu ražotāji pēdējos gadus neatlaidīgi apgūst Eiropas tirgu. Tā pērn jau pirmajos 9 mēnešos, salīdzinot ar 2014. gadu, zivju konservu eksports uz Dāniju pieauga par 160%, bet uz Zviedriju par 151% – 2,7 miljoni un 5,4 miljoni eiro vērtībā, liecina Zemkopības ministrijas informācija. Pēc īpašas receptes pagatavotu skumbriju tomātu mērcē Zviedrijas tirgum ražo SIA “Karavēla” Rīgā, kas ar savu zīmolu *Sørensen* un citiem – ražoto skumbriju fileju tomātu mērcē vai eļļā – aizņēmu aptuveni 80% tirgu Zviedrijā un apmēram 40% Dānijā. Veiksmīgi eksportē arī uz Lielbritāniju, kur tiek ražots viņiem iecienītais produkts *kipper* (kūpinātas siļķu un reņģu filejas).

Ventspils brīvostas pārvalde ir noslēgusi no 2010. – 2015. gadam ilgušo pievedceļu rekonstrukcijas un izbūves projektu Ventspils ostas termināļiem un industriālajām zonām. Ar ES Kohēzijas fonda finansiālo atbalstu Ventspili pārbūvēti un atjaunoti 48 ielu posmi 28,7 km garumā un laukumā 14,6 ha platībā.

Smiltenes novada dome no š. g. janvāra uzsākusi maksāt stipendijas vispārīgglītojošo skolu 10. – 12. klašu skolēniem par teicamām sekmēm (no 7 – 10 ballēm) mācībās un sabiedrisko aktivitāti. Šajā mācību gadā novada domes lēmums par stipendijām attiecas uz divām mācību iestādēm ar vidusskolas klasēm – Smiltenes ģimnaziju un Smiltenes Centra vidusskolu. Nākamajā mācību gadā abas skolas apvienos, lai tā būtu moderna, mūsdienīgu prasībām atbilstoša vispārējās izglītības iestāde no 1. – 12. klasei.

Skrundai 23. janvārī apritēja 20 gadu, kopš tai piešķirtas pilsētas tiesības. Visu gadu katra mēneša 23. datumā notiks dažādi sarīkojumi kultūras namā un izstādes. Skrundas novada dome aicina iedzīvotājus, uzņēmējus un iestāžu darbiniekus par godu Skrundas jubilejai visa gada garumā paveikt 20 labus darbus, lai apliecinātu savu piederību pilsētai un novadam. Jubilejas galvenās svinības notiks Skrundas novada svētkos 6. un 7. maijā.

Īsziņas sagatavojuši VALIJA BERKINA

REGĪNA
RŪSIŅA

Latvijas valsts augstākās amatpersonas, sveicot Daugavas Vanagus visā pasaulē 70 gadu jubilejā, izteica pateicību par viņu ieguldīto darbu patriotisma stiprināšanā un latviešu kultūras saglabāšanā, vēstures izskaidrošanā sabiedrībai, kā arī palīdzī-

bas sniegšanā – bāreņiem, daudz bērnu ģimenēm, veciem un slimiem cilvēkiem.

Par godu lielajai jubilejai notika svētku sarīkojums DV namā Bronksā, Ņujorkā.

Svinīgā svētku daļa iesākās ar Latvijas Valsts himnas atskaņo-

ANO vēstnieks pasniedz dāvanu DV namam

Klātesošos priecēja mūziķi Ilona Kudiņa un Eddy Khaimovich
// FOTO: Valdis Cīrksts

„Še kopā mēs, biedri!” Daugavas Vanagiem – 70!

šanu un turpinājās ar divu izcilu mūziķu koncertu. Amerikā dzīvojošā latvieti – Ilona Kudiņa priecēja ar virtuozu flautas un klavierpēles sniegumu. Amerikā dzīvojošais lietuvietis Eddy Khaimovich pāsteidza ar savdabīgu, neaizmirstamu basa sniegumu. Šo mūziķi žurnāls „Hot House Jazz Magazine” 2014. gadā nominēja par labāko basistu Ņujorkā. Abu mūziķu saspēle bija kā balzams dvēselei!

Turpinājumā sekoja LR vēstnieka ANO J. Mažeika apsveikums. Visus klātesošos pārsteidza dāvana, ko vēstnieka kungs bija paslēpis zem greznās Ziemassvētku egles un vēlāk svinīgi pasniedza DV namam – 25 DVD ar vismaz 75 dažāda žanra latviešu filmām. Tas patiešām ir liels ieguvums DV namam, jo tagad būs iespēja rīkot filmu pēcpusdienas.

Pēc koncerta sarīkojums turpinājās nama mājīgajā kamīnzālē, kur tika pasniegtas svētku vakariņas. Pateicoties prasmīgajām saimniecēm, maltīte garšoja lieliski. Īpaši jāatzīmē gardās asinsdesas latviešu gaumē.

Vakariņu laikā mūziķe Ilona priecēja klātesošos, atskaņojot uz flautas latviešu tautasdziesmas. Visi sajūsmā dziedāja līdzī. Dziedot izcēlās J. Mažeika skanīgā balss, turklāt viņš vienīgais zināja tautasdziesmām visus pantiņus. Parasti latviešiem ir raksturīgi tas, ka zina tikai dziesmas pirmo pantiņu...

Notika arī atjautības konkurss ar balvu pasniegšanu. Konkursa tema bija – viss par un ap šokolādi.

Nama saimnieki, jau ar sarmatos, un sabraukušie ciemiņi sirsnīgās sarunās pārrunāja paveikto, atcerējās jaunību, dažādus skaistus piedzīvojumus, kala nākotnes plānus.

Vakars tika pavadīts jaukā, draudzīgā gaisotnē.

Paldies DV namam par viesmīlīgo ciemiņu uzņemšanu! Paldies, ka Jūs mums esat! Uz saredzēšanos nākamajos pasākumos!

Daugavas Vanagi, sasauksimies – brīvās Latvijas simtgadei!

...saldējums putenī PUTNU CIEMĀ
un sniega "babiņa" atkusnī 2016. gada
janvāra trešajā nedēļā

// FOTO: Laima Dzene

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI DENVERA (CO)

Kolorado Latviešu kultūras centrs (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226), tālr.: 303-986-5337 vai 303-913-8081. **Piektdienās** 19:00 tiekas latviešu deju grupa, 20:30 notiek koža mēģinājums.

FILADELFIJA (PA)

11. februārī 19:00 *Latvian night at Flyers Wells Fargo Center. Zemgus Girgensons plays hockey on the Buffalo Sabres.* \$35 per ticket in section 217. Info: 856-905-7543.

Brīvo Latvju biedrības nams (531 North 7th St, Philadelphia, PA 19123).

21. februārī 12:00 FBLB gada sapulce. Biedrības valde sirsnīgi aicina piedalīties atskaitē par pēdējā gada notikumiem un jaunā kalendāra plānošanā. **Lūdzam reģistrēties sapulcei un sniegt ieteikumus pārrunām pirms sapulces, lai tos iekļautu dienas kārtībā!** Visi biedri laipni lūgti piedalīties! Talkas darbu un vietu dažādās komitejās netrūkst. Arī viesi gaidīti! Valdes/revīzijas komisijas vēlēšanas notiks tikai pa pastu.

KLĪVLANDĒ (OH)

Draudzies nams (1385 Andrews Ave, Lakewood OH 44107).

27. februārī 12:30 **Draudzīgā Aicinājuma** atcere.

ŅUJORKA (NY)

The new York Estonian House (243 East 34th Str (between 2nd & 3rd Ave) New York 10016).

6. februārī 16:00 dokumentāla filma "The Story of Baltic University" par Baltijas universitāti Hamburgā (Vācijā), kas pastāvēja no 1946. g. līdz 1949. g. Šogad svinēs 70 gadus kopš Baltijas universitātes dibināša-

nas, kad tā vēra durvis latviešu, igauņu un lietuviešu studentiem, kuŗi izbēga no Padomju okupantiem. Filmas garums 52 min. Sekos saruna ar filmas režisoru. Pieņemšana pēc izrādes. Ieeja \$10, bērniem jaunākiem par 16 g.v. – brīva.

Ņujorkas DV nams (115 W 183rd Str, Bronx NY 10453).

7. februārī 15:00 Ņujorkas Daugavas Vanadzies aicina visus karsto siržu īpašniekus vienoties jautrai un **sirsnīgai ballei!** ... apsveiksim **Viju Vētru** viņas 93 gadu jubilejā ar fragmentu no dokumentālās filmas un tradicionālo „Sveču” deju. Noskatīsimies kādu jautru latviešu skatāmgabalu. Mūsu filmu kolekcija ir papildināta ar fantastisku latviešu filmu izlasi, kā arī ar multfilmām bērniem. Izspēsim jautru vizuālu konkursu ar balvām; ēdisim, dzersim un dziedāsim! Ieeja pret ziedojumu, sākot ar \$15. Info: Marija Zilvinskis *Maier*, tālr.: 908-277-1251.

Ņujorkas latv. federālā kredītsabiedrība (4 Riga La, Melville NY).

7. februārī 11:30 Salas sarīkojumu zālē notiks kredītsabiedrības gada sapulce. Dienas kārtībā: valdes pr-tāja, kasieŗa, aizdevumu un revīzijas komisijas ziņojumi, vēlēšanas un dažādi jautājumi. Pēc sapulces cienasts.

12. februārī Metropolitēna operā uzstāsies izcilais latviešu soprāns **Kristīne Opolais** operā „*Manon Lescaut*”. Info: www.metopera.org

12. martā 20:00 *Church of St. Luke in the Fields* (487 Hudson Street at Christopher Str, New York 10014) kamerkoris **Cantori**

New York uzstāsies ar **Maijas Einfeldes** kompozīciju „*At the Edge of the Earth*”. Biļetes var iegādāties: www.cantorinewyork.com Pieaugušiem \$25, senioriem \$20, studentiem un bērniem \$5.

SIETLA (WA)

Sietlas latv.sab.centrs (11710 3rd Ave NE, Seattle WA 98125), www.seattletlatviancenter.com

9. februārī 12:00 pensionāru pusdienas. Filma „**Dieva putniņi**” 2. daļa.

14. februārī 12:00 pēc dievk. Draudzes Dāmu komiteja rīko zupas pusdienas par labu LELBA jaunatnes labdarības projektam „**Milestība mammām**”.

15. februārī 19:30 **Ivetas Apkalnas** ērģelmūzikas koncerts *Benaroya* koncertzālē Sietlā.

ST. PĒTERSBURGA (FL)

St. Pētersburgas Latviešu biedrības nams (1705 9th Ave N, St.Petersburg FL 33713).

Bibliotēka turpmāk nebūs noteikts darba laiks, sakarā ar lasītāju skaita samazināšanos. Par vēlmi apmeklēt bibliotēku zvanīt **Mārai Prāvs**, tālr.: 727-851-9414.

4. februārī 10:00 Biedrības valdes sēde.

13. februārī 17:00 **Sirsnīgu balle**, kuŗā sirdi ieliksmojošu, romantisku programmu **Vladimira Hohlova** pavadījumā izdziedās lielisks **pārsteiguma viesis!** Pēc koncerta vakara mieļastam mūsu labākā saimiece **Mārīte Rubīns** ar visu savu sirds siltumu uzklās izcilu bufetes galdu. Pēc brīnišķīga koncerta un gardām vakariņām būs iespēja izlocīt kājas **Ilmāra Dzeŗa** un **Pēŗeŗa Ozola** spēlētos deju mūzikas ritmos. Kādus laimīgu loterijas biļeŗu īpaŗnie-

kus priedēs vakara laimesti – trīs dāvanu grozi. Tiem, kuŗi gribēs sirdis sasildīt ar glāzi vīna, par to jāgādā paŗiem. Lai vakars nebūtu jāpavada kājās stāvot, vēlams līdz 10. februāŗim aizrunāt vietu pie galda, zvanot **Dacei Hohlovai**, tālr.: 727-479-8026. Ieejas ziedojums, sākot ar \$25.

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāc. daŗas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com

Katru otrdienu 20:00 koŗa mēģinājums.

DIEVKALPOJUMI

• **Denveras latv. ev. lut. dr.:** (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). **Svētdienās** 9:30 dievk. Pēc dievk. sadraudzība. **Treŗdienās** 17:00 Bībeles stundas. **Treŗdienās** 15:00 – 17:00 un **ceturtdienās** 9:00 – 13:00 mācītāja pieņemšanas stundas. Māc. H. Godiŗa tālr.: 720-484-9857.

Latvijas un ASV kopuzņēmums “BALTINAMI”,

LV Reģ. Nr. 40003640547, piedāvā apsaimniekot vai nopirkt Jums piederoŗu daudzdzīvokļu namu vai tā daļu Latvijā. Zvaniet: 845-462-3317 (NY).

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.:** (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). Dievk. notiek 10:00 no rīta. Māc. Biruta Puiķe *Wilson*. **14. februārī** dievk. Latv. Apvien. Detroitā gada sapulce. Pankūku pēcpusdienu. **28. februārī** dievk.

• **Dienvīdflorīdas latv. ev. lut. dr.:** *Shepherd of the Coast Luth. Church* (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL). Info: Ilze Folkmane *Gibbs*, e-pasts: folkmane@hotmail.com Dievkalpojumu laiks 14:00. Pēc dievk. visi lūgti pie kafijas galda! **21. februārī** dievk., diak. Indriķis Kaņeps (*New Jersey*). **20. martā** dievk., diak. Abija Vents (*Deerfield Beach*).

• **Dienvīdkalifornijas latv. ev. lut. dr.:** baznīca (1927 Riverside Ave, Los Angeles CA 90039). **7. februārī** 11:00 dievk. ar dievg., māc. Māŗtiņŗ Rubenis. **28. februārī** 11:00 dievk., māc. Aivars Ozoliņŗ.

(*Turpinājums 18. lpp.*)

Kolekcionāŗs pēŗk un pāŗdod **Baltijas valstu pastmarkas** Uldis Ozoliņŗŗ, Salaspils iela 9-53, Rīga LV-1057, e-mail countrylatvia@gmail.com

NAUDAS PĀRSŪTĪJUMI UZ LATVIJU

Kāŗtojam nodokļu un citus maksājumus Latvijā!

Baltic Financial Services
19 N. Mountain Ave.,
Montclair, NJ 07042-1810
Tālr: 973-746-3075

Iznākusi jauna grāmata

DIEVA ATSKĀRTA

Dieva dainu sakāŗtojums un apcere
Marģers Grīns

Cena: \$24, ieskaitot pasta izdevumus ASV

M. Grīns 6635 Arbor Way Parma, Ohio 44134
dievaatskarta@gmail.com

PĒRK

latvieŗu mākslinieka Voldemāŗa Skultes gleznas ar Rīgas un citu Eiropas pilsētu skatiem, kā arī S.Vidberga, L.Liberta, J.Tīdemaŗa, S.Vidberga, N.Strunkes, V.Tones, R.Sutas, V.Purviŗŗa, J.Rozentāla, Skulmes u.c. darbus. Interesē arī citi latviski mākslas darbi un senlietas.
Tālr.: 727-421-9658

E-pasts: latgalerija@gmail.com

LATVIEŗU FEDERĀLĀ KREDĪTSABIEDRĪBA ŅUJORKĀ

paziņo, ka gada kāŗtējā biedru pilnsapulce notiks svētdien, ŗ.g. 7. februārī, plkst. 11:30 dienā Salas baznīcas sarīkojumu zālē, 4 *Riga Lane, Melville, NY*

PĒC SAPULCES – CIENASTS.

JAUNI BIEDRI MĪĻI GAIDĪTI!

ATSEVIŗŗUS PAZIŅOJUMUS KREDĪTSABIEDRĪBAS BIEDRIEM NEIZSŪTĪS.

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pāŗvadāŗjumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pāŗceŗŗanāŗ** (uz vai no Latvijas), **auto transports, gaisa kravas** un arī naudas pāŗsūtījumi (caur **Baltic Financial Services**).

• Tagad ir laiks sūtīt lietas dāŗzam! Traktora sūtīŗŗana (līdz 2 m³) - \$475. Citi rīku (griezēju, motorzāģu, plāvēju, u.c.) transports sākot ar \$75. (*Muitas procedūra LV papildus.*)

Zvaniet: 1-888-LATVIAN

Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

IZDEVĪGI APDROŗŗINĀJUMI

JUMS
UN
JŪSU
ĢĪMENEI

www.LRFA.org 215.635.4137 info@LRFA.org

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

• **Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.:** *Unitarian Congregational Parish of Norton* (2 W Main St, Norton, MA 02766). **Katru svētdienu** 11:00 dievk. ar dievg. Kalpo mācītājs Dr. Jānis Keggi, dr. sekretāre Zigrida Kručokova, tālr.: 617-323-0615.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.:** (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227. Visi dievk. notiek 11:00. Māc. Ieva Dzelzgalvis.

• **Klīvlāndes Apvienotā latv. ev. lut. dr.:** (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107). **Katru svētdienu** 11:00 dievk. **Bībeles** stundas 10:00 notiek katrā mēneša otrajā un ceturtajā trešdienā. **Baptistu dr.** dievk. notiek svētdienās 14:30.

10.februārī 18:00 Pelnu dienas dievk. ar dievg.

• **Lankastera: Mt. Calvary Lutheran Church** (308 East Petersburg Rd, Lititz Lancaster, PA 17543). Māc. Dr. Ruta S. Ziedone (PO Box 380, Henryville PA 18332), mob. tālr.: 570-460-5375, e-pasts: silver11@ptd.net un emer. māc. Dr. Arvīds Ziedonis (529 Linden Place, Cresco PA 18326-7248), tālr.: 570-629-6349, e-pasts: ziedonis@ptd.net

• **Mančesteras latv. ev. lut. dr.:** (21 Garden St, Manchester, CT 06040). Dr. pr. Astra Vilinskis, tālr.: 413-568-9062. **20. februārī** 11:00 dievk. **19. martā** 11:00 Pūpolu sestd. Dievk. ar dievg., diak. Linda Sniedze *Taggart*. Sarīkojums Lieldienu ievadam.

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.:** (1853 N 75th Str, Wauwatosa WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Arhibīskape Lauma Zušēvica, tālr.: 414-421-3934, e-pasts: pastorlauma@gmail.com, Dr. pr. Sandra Kalve, tālr.: 414-258-8070. Dievk. notiek katru svētdienu 10:00.

• **Mineapoles St.Paulas dr.:**

31. janvārī 11:00 dievk., sadraudzība; LOAM gada sapulce. **7. februārī** 11:00 dievk. ar Sv. vak. Sadraudzība un dāmu saimes gada sapulce. **14. februārī** 11:00 dievk. Sadraudzība un dr.gads-kārtējā sapulce. **18. februārī** 11:00 Bībeles stunda. **20. februārī** 19:00 basketbola spēle, kur latvietis **Kristaps Porziņģis** spēlēs *NY Knicks* komandā pret *MN Timberwolves* (Target centrā Mineapolē). **21. februārī** 11:00 dievk. ar Sv. vak. Draudzes darbinieku ievēšana amatā. Šajā svētdienā būs bērnu uzruna un Svētdienas skola. Piedalīsies draudzes koris. Sadraudzība. **23. februārī** 11:00 dievk. **6. martā** 11:00 plkv. Oskara Kalpaka piemiņas dievk. ar Sv. vak. Sadraudzība un 12:30 filma „Cēdelgema”.

• **Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.:** (Trinity Latvian Church, P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7). Draudzes māc. Gundars Bērziņš, tālr.: 613-851-8281, e-pasts: rev@draudze.org. Dr. pr. Jānis Mateus, tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org.

• **Ņubransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.:**

Leikvudā Igaņu bazn. (607 E 7th St, Lakewood, NJ).

Īstbransvikā draudzes bazn. (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ).

Māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko, tālr.: 908-638-1101, e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com. **7. februārī** 12:30 Leikvudā dievk. ar dievg. **10. februārī** 10:00 Īstbransvikā Pelnu dienas svētki un Bībeles stunda. **14. februārī** 13:30 Īstbransvikā dievk. ar dievg. **21. februārī** 12:30 Leikvudā dievk. **28. februārī** 13:30 Īstbransvikā dievk.

• **Ņujorkas latv. ev. lut. dr.:** Jonkeru bazn. (254 Valentine Ln, Yonkers NY).

St. Andrew Lutheran Church (335 Reynolds Ave, Parsippany NJ).

(Turpināts 19. lpp.)

Dieva mierā aizgājis

IVARS BUKS

Dzimis 1932. gada 14. novembrī Rīgā, Latvijā, miris 2016. gada 6. janvārī Masačusetā, ASV

*Kā putni aiziet dusēt
Gar vakara debess malu,
Tā aiziet mūsu mīļie
Uz kluso mūžības salu.*

Viņu mīļā piemiņā paturēs
MĀRA, KRUSTMEITA AIJA UN KEN SCHMIDT AR BĒRNIEM
ASTRĪDA UN ANDREJS LIZIŅŠ AR BĒRNIEM

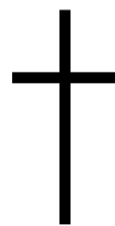
Dieva dārzos aizgājis mūsu mīļais

VIESTURS SEGLIŅŠ

Dzimis 1926. gada 28. jūnijā Bauskā, Latvijā, miris 2016. gada 14. janvārī Sietlā, Vašingtonā

*Tālāk nav kur iet,
Tavs ceļš ir beidzies. –
Nu tātad, lielais Dievs,
Slēdz manas acis ciet,
Lai varu atpūsties.*

Mīlestībā viņu piemin
MĀSA RUTA UN JĀNIS ZOMMERI AR ĢIMENI
MĀSA ILGA KRŪMIŅA AR ĢIMENI
SVAINE ILZE SEGLIŅA AR ĢIMENI
BRĀĻA OJĀRA SEGLIŅA ĢIMENE
KRUSTDĒLS DĀVIS KRŪMIŅŠ AR ĢIMENI
MĪĻI RADI LATVIJĀ

Mūžībā aizgājis

JANIS LEIMANIS

Dzimis 1932. gada 24. septembrī Rīgā, miris 2015. gada 29. novembrī Rogue River, Oregon

*Dieviņš deva, Dieviņš ņēma,
Dieviņš visu nepaņēma.
Mīļi vārdi, labi darbi –
Tie palika šai zemē.*

Mīlestībā viņu piemiņā paturēs
ILZE UN JEAN PAUL DARRICARRERE
LIGITA KALNIŅA, ANDA UN DAINA

LONIJA EMĪLIJA STĀKS

atraitne JUNGE,
dzim. SLAVINSKIS

Dzimusi 1919. gada 3. novembrī Jelgavā, Latvijā, mirusi 2016. gada 12. janvārī Milvokos, Viskonsinā, ASV

*Dieva dārzā daudz ir ziedu,
Pacel acis – visi mirdz,
Tomēr skaistākais no visiem
Mātes siltā, mīļā sirds.*

Mīļā piemiņā paturēs
ILMĀRA JUNGES ĢIMENE
JĀNIS STĀKS AR ĢIMENI
PĒTERIS STĀKS AR ĢIMENI
MĀRTIŅŠ STĀKS AR ĢIMENI

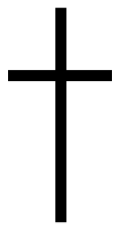
Mūžībā aizgājis mūsu mīļais

Dr. med. VIDVUDS MEDENIS, korp. Fr. Livonica fil!

Dzimis 1923. gada 31. maijā Lejasješkās, Praulienas pag., Latvijā, miris 2016. gada 28. janvārī ciemā „Latvija”, MĪ, ASV

Sērās
BĒRNI PĒTERIS, ISMENE UN JĀNIS AR ĢIMENĒM
SIEVAS AIJAS MEITAS INESE, BAIBA AR ĢIMENI
MEDEŅU DZIMTAS PIEDERĪGIE LATVIJĀ, AUSTRĀLIJĀ, UK

*Tik tālu pasaule un viņas naidi un slava,
Ka liekas, – sapnis viss, ko kādreiz jutis tu,
Un ātra mirāža, kur skrēja dzīve tava.
(Jānis Medenis)*

No mums šķīries mūsu mīļotais tētis un vectētiņš

JĀNIS ĒRGLIS Dzimis 1924. gada 8. decembrī Inčukalnā,
miris 2016. gada 26. janvārī Monroe, NY*Mūsu ģimenes gaismā izdzisusi.**Tā gaismā, kuŗa no bērņības auga spožumā;
Tā gaismā, kuŗa atklāja mums ticību, godību;
Tā gaismā, kuŗa izstaroja ģimenes mīlestību;
Tā gaismā, kuŗa rādīja pareizo ceļu –
Tā gaismā mums vairs nestaro.
Mūsu ģimenes gaismā izdzisusi.*

Viņu mīļā piemiņā paturēs

JANIS UN AIJA, MAZMEITAS ANDRA UN INTA
PLAŠĀ RADU SAIME LATVIJĀ

2015. gadā Dieva mierā aizgājuši mūsu mīļie draudzes locekļi

JĀNIS GALĒJS

1927. gada 18. jūlijā – 2015. gada 2. janvārī

ELMA ZALGAUCKIS

1912. gada 24. aprīlī – 2015. gada 19. augustā

AIJOVAS LATVIEŠU EV. LUT. DRAUDZE

*Notiks, ko Dievs solījis,
Kopā atkal nāksim,
Dievs būs visus pārvērtis,
Jaunu prieku sāksim.*

Mūžībā aizgājis mūsu visumīlais brālis

ANDRIS IVARS RUTKOVSKIS Dzimis 1941. gada 8. novembrī Rīgā,
miris 2015. gada 3. decembrī Kalifornijā*Kad diena vakarā brien,
Rīts atplestām rokām gaida,
Iemiedz dziļi bez vaidā.*

Piemiņā

AIJA BOGDANOVS
SOLVEIGA REKTE AR ĢIMENI

2015. gadā mūžībā aizgājuši mūsu biedri:

VISVALDIS I. IRBE (3/4/34–4/20/15)**ZIGURDS KĀRKLIŅŠ** (11/7/27–7/25/15)**OTTO REKIS** (10/3/28–11/13/15)**VALDA RŪSA** (7/28/22–4/12/15)**VIESTURS J. KLEINOPS** (5/14/23–8/25/15)Piemiņā paturēs
INDIANAPOLES LATVIEŠU PENSIONĀRU BIEDRĪBA**DIEVKALPOJUMI**

(Turpināts no 18. lpp.)

Salas bazn. (4Riga Ln, Melville NY).

Manhatena *Seafarers & Intl House* (123 E 15th St, NY 10003).**6. februāri** 11:00 *St. Andrew* bazn. dievk. ar dievg., māc. Saivars. Draudzes gada sapulce.**7. februāri** Jonkeru bazn. un Salas bazn. dievk. **nenotiek.****14. februāri** 10:00 Jonkeru bazn. dievk. ar dievg., māc. Saivars.

10:30 Salas bazn. dievk. ar dievg., māc. Saliņš.

21. februāri 10:00 Jonkeru bazn. dievk., māc. Saivars.

10:30 Salas bazn. dievk., māc. Saliņš.

13:30 *St. Andrew* bazn. dievk., māc. Saivars.**27. februāri** 14:00 Manhatenā dievk. ar dievg., māc. Saliņš.**28. februāri** 10:00 Jonkeru bazn. dievk., māc. Saivars. Skautu un Gaidu sarīkojums.

10:30 Salas bazn. dievk., māc. Saliņš.

- **Rocēsteras latv. ev. lut. Krusta dr.:** (1900 Westfall Rd, Rochester NY). Diakone Linda Sniedze *Taggart*. **7. februāri** 14:00 Atspīdēšanas laika dievk. **21. februāri** 14:00 Atspīdēšanas laika dievk. Gada sapulce.

- **Saginavas latv. ev. lut. dr.:** (128 N Elm Str, Saginava, MI). Māc. Roberts Franklins. Dr. sekretāre Vija Arins, e-pasts: vija-arins@yahoo.com **21. februāri** 13:00 dievk., māc. Roberts Franklins. Kafija.

- **San Diego latv. ev. lut. dr.:** *Ascension Lutheran Church* (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120), Dr. pr. Jānis Legzdīns, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@san.rr.com. Māc. Mārtiņš Rubenis. Dievkalpojumi notiek 12:00. **6. februāri** dievk. Kafijas

galds. **26. martā** Lieldienu dievk. ar dievg.

- **Sentluisas latv. ev. lut. dr.:** *Christ Lutheran* bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119), **katra mēneša trešajā svētdienā** 14:00 dievk. Pēc dievk. saiets ar groziņiem. Māc. A. Kalniņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalninsis@charter.net

- **Sietlas latv. ev. lut. dr.:** (11710 3rd Ave N E Seattle, WA 98125). Visi dievk. notiek 10:30. Prāv. D. Cilne, tālr.: 206-674-9600, e-pasts: cilnes@earthlink.net. Info: www.seattlatvianchurch.org

- **7. februāri** dievk. **14. februāri** dievk. ar dievg. Pēc dievk. Dāmu komiteja aicina uz Zupas pusdienām, atbalstot LELBA jaunatnes nozares projektu **Mīlestību mammām**. **21. februāri** angļu val. dievk. ar dievg. Bībeles stunda. **28. februāri** dievk. ar dievg. Draudzes padomes sēde.

- **Škenktedijas latv. ev. lut. dr.:** *Trinity Lutheran Church* (35 Furman St, Schenectady NY 12308). **Dievk. nenotiks janvārī un februārī**. Nākamais dievk. **20. martā**.

- **St. Pētersburgas latv. ev. lut. dr.:** dievk. notiek 14:00 *Mūsu Pestītāja (Our Savior)* bazn. (301 – 58th Street S, St. Petersburg, FL 33707). Bībeles stundas notiek Biedrības namā 11:00. Māc. Aivars Pelds, tālr.: 727-368-0935. Dr. pr. Aija Norbergs, tālr.: 727-367-6001. **Katrs pirmās svētdienas dievk. notiks Biedrības namā plkst. 14:00. Katrs trešās svētdienas dievk. notiks Our Savior baznīcā plkst. 14:00.** **5. februāri** 11:00 Biedrības namā dr. valdes sēde. **7. februāri** dievk. Biedrības namā. **10. februāri** 13:00 Biedrības namā **Svecīšu svētbrīdis**. **14. februāri** dievk. baznīcā.

- **Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.:** (200 Balmoral Ave, To-

ronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, e-pasts: baznica@bell.net.ca. Māc. Dr. Anita Gaide, tālr.: 905-477-7042, e-pasts: aigaide@yahoo.com. Diakone Aina Avotiņa, tālr.: 416-920-8491, e-pasts: avotinsa@aol.com. Dr. pr. Kārlis A. Jansons, tālr.: 905-338-5613, e-pasts: kjan27@gmail.com. Pr. vietn. Sibilla Korule. Dāmu kom.pr. Maija Sukse, tālr.: 416-221-4309, e-pasts: sukse@sympatico.ca

- **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.:** Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850-3121), tālr.: 301-251-4151, e-pasts: dcdraudze@verizon.net, Info: www.dcdraudze.org Mācītāja prāv. Anita Vārsberga Pāža, mob.tālr.: 301-302-3270, e-pasts: macanitavp@gmail.com, dr. pr. Jānis Vītols, tālr.: 703-264-0089. **Svētdienās:** 9:15 Latviešu skola. 10:00 Zaķīši. 11:00 dievkalpojums. Kafijas galds. Grāmatu galds.

- **Vilimantikas latv. ev. lut. dr.:** *Ebenezer Lut. Church* (96 Oak St, Willimantic, CT). dr. pr. Vija Bachmuts, tālr.: 860-644-3268. **13. februāri** 11:00 dievk.

- **Ziemeļkalifornijas latv. lut. dr.:** Sanfrancisko (425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklldraudze.wordpress.com

Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas uz e-pastu: rasma@laiks.us, vēlākais – svētdienās. Kārtējam avīzes numuram ziņas uz redakciju tiek nosūtītas PIRMDIENĀS.

Dieva mierā aizgājis

IVARS BUKS Dzimis 1932. gada 14. novembrī Rīgā, Latvijā,
miris 2016. gada 6. janvārī Franklinā, Masačusetā*Lai notiek, Dievs,
Tavs Svētais prāts –
Mums paliek tas,
Kas sirdīs krāts.*Mīlestībā piemin
SIEVA MARET

ROBERTS, GITA, MELISSA, HENRIKS LIGURS

Mūžībā aizgājis mūsu fil!

ILMĀRS ERKMANIS Dzimis 1935. gada 22. septembrī Jelgavā,
miris 2016. gada 13. janvārī, Čikāgā, IL*Sit tibi terra levis*Sērās pieminot
TERVETIAS FILISTRU BIEDRĪBAS KOPA ĀRZEMĒS

